

SLOVENSKI NAROD.

Štampa vsake nedelje, razen v praznike, ter volja po pošti prejemati za avstro-ugarske države za vsa leta 36 K, za pol leta 18 K, za četrt leta 9 K 50 h, za eden mesec 3 K 50 h. Za Ljubljano: posredovanje doma za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 3 K. Kdor hoče sam poslati, vaje za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele: tiskanje, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez istodobne vplačila in sročnine se ne odira. — Za zmenila plačuje se od petertopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopolni naj se izloži frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vagovo ulico št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Gospodarska zveza“.

Na združništvu naše klerikalne stranke se vidi, kako resničen je stari pregovor, da riba pri glavi smrdi. »Gospodarska zveza«, ki je po žilindri zadobila tako žalostno slavo, je skoz in skoz gnila in nesolidna in nič ni naravnije, kakor da se je ta gnoloba in nesolidnost razširila tudi na tiste zadrage, ki so se zbrale okrog nje.

Zdaj se je — čez dolgo časa — zopet nekaj slišalo o »Gospodarski zvezi« in samo ob sebi se razume, da zopet nekaj nepoštenega.

Stvar je ta-le: Po veljavnem revizijskem zakonu ne sme »Gospodarska zveza« opravljati revizije zadrage. Zakon namreč določa, da zveza, ki hoče opravljati revizijo, ne sme delati nikakih kupčij. Pri »Gospodarski zvezi« pa je kupčija s kavo in s cikorijo, s sirom in fižolom glavna stvar.

Omenjena določba revizijskega zakona je spravila klerikalce v silno zadrego. Zbrali so bili okrog »Gospodarske zveze« celo vrsto posojilnic na Kranjskem, Primorskem, Štajerskem in Koroškem in osredotočili v »Gospodarski zvezi« ves denarni promet teh zadrug, kar jim seveda donáša lep dobiček. Seveda so pri teh zadrugah tudi opravljali revizijo — kako, to sta Seliškar in Pelc pokazala v Vitanju in v Ribnici, v Mariboru in v Dolenji vasi, v Rečici in na Črnem vrhu in v raznih drugih zadrugah.

Temu famoznemu in daleč čez meje naše domovine proslulemu revidiranju je naredil novi revizijski zakon konec in postavil »Gospodarsko zvezo« pred alternativo, da ali opusti svoje kupčije ali pa ne dobi dovoljenja za izvrševanje revizij.

Ta položaj je bil za naše spekulativne klerikalce jako mučen in dolgo niso vedeli, kako bi si pomagali iz te stiske. Reviziji se niso hoteli odpovedati, vedoč, da bi v tem slučaju posojilnice dale »Gospodarski zvezi« slovo, in da bi se v tem slučaju posojilništvo koncentriralo okrog ka-

kega drugega zavoda in tudi svoj denarni promet pri njem osredotočilo. Kupčiji s kavo in s sirom, s cikorijo in s fižolom pa se klerikalci tudi niso hoteli odpovedati, ker jim ta kupčija donáša prav lepe dobičke.

Toda klerikalci so veliki prebrisanci in končno našli modus, o katerem mislijo, da jim omogoči izvrševanje revizij, ne da bi morali opustiti svojo trgovino.

»Slovenec« je dne 11. t. m. sporočil, kako si poskušajo klerikalci pomagati iz stiske, v katero jih je spravil novi revizijski zakon. Tiste dni je imela namreč »Gospodarska zveza« svoj občni zbor. »Slovenec« poroča o tem občnem zboru tako-le:

»Dosedanja »Gospodarska zveza« je izvrševala posle za vse panoge združništva: v njej so bile posojilnice, produkcijske in prodajalne zadrage; dajala je kredit, revizijo, pravni svet, pomagala pri ustanovitvi in pri vodstvu zadrug, posredovala trgovino, sama trgovala itd.

Pokazalo se je, da ena centrala ne more uspešno izvrševati vseh teh poslov. Zato se konstituirala sedaj »Združna zveza«, katerebo imela tri posle: 1. Revizijo, 2. skupno varstvo raznih zadrug (ustanavljanje, pravni svet) in 3. vzdrževanje poslovnih odnošajev med zadrugami (denarni promet).

Trgovsko poslovanje se torej izloči iz »Združne zveze«. Ker pa je trgovina zadrugam potrebna, zato se nakupne, proizvajalne in prodajalne zadrage združijo v posebno trgovsko zvezo, katerebo mogla, kakor dosedanja »Gospodarska zveza« sprejemati tudi posamezne trgovce in obrtnike za članke. Ta »trgovska zveza« pa kot vsaka druga zadruga prestopi lahko v »Združno zvezo«.

S tem bo pa tudi rešeno denarno vprašanje, ki je doslej tlačilo »Gospodarsko zvezo«. Trgovska zadruga se bo gotovo tudi odlej dobro obnašala, ker je že doslej trgovski del »Gospodarske zveze« imel dobiček. Primanjkljaj je nastajal le zato, ker je nosila »Gospodarska zveza« vse breme združnega glasila in revizije. To se loči zdaj od trgovskega dela. Revizijska zveza pa bo imela za te izdatke na razpolago državno podporo in dobiček, ki ga naredi pri denarni izravnavi med posojilnicami.

Nato so se obravnavala nova pravila. K sklepu je bil razgovor o ureditvi trgovskega poslovanja.

Dobro so jo uganili, klerikalni prebrisanci in celo državno podporo si obetajo iznova — letos je niso dobili — za svoje podjetje. Kar razdelili so »Gospodarsko zvezo« na dva oddelka, na »zdrušno zvezo« in na »trgovsko zvezo« in mislijo, da je zdaj vse v redu.

Pa ni tako! Sklep občnega zbora »Gospodarske zveze« je popolnoma nezakonit. Po našem zakonu se nobena zadruga ne more kar na kratko razdeliti na dve zadrugi, nego mora poprej likvidirati. Za kako zadrugo veljajo glede likvidacije isti predpisi, kakor jih obsega trgovski zakon glede razpusta kake trgovske zveze. Čim preneha kaka zadruga, mora likvidirati, ker se mora izravnati privatno-pravno razmerje med zadrugo in njenimi člani in med združniki samimi.

»Gospodarska zveza« ni likvidirala, pač pa se je razdelila na dve zadrugi. Ta razdelitev je kajpak samo formalna, ne pa dejanska. Ta razdelitev ima namen, prevariti pristopna oblastva, obuditi v njih mnenje, da se »Gospodarska zveza« ne peča več s kupčijami in jih zapečati, da ji priznajo pravico izvrševati revizijo.

Kakor se vidi, so klerikalci res premeteni, a vendar ne dovolj, da bi mogli nas prevariti. Ker pa je mogoče, da kak površen organ pristojnih oblastnij — in kadar se gre za klerikalne sleparije na polju združništva — je čudovito mnogo oblastvenih organov silno površnih — zato opozarjamo poklicane oblastnije, da je razdelitev »Gospodarske zveze« na dve zadrugi navaden švindel in da se te razdelitve ne sme pripoznati. Edino zakonito je, da »Gospodarska zveza« likvidira in dokler tega ni storila, dotlej se ni odločil od nje trgovski oddelček, dotlej je trgovina sestaven del te zadrage in dotlej se tej zadrugi tudi ne sme dovoliti izvrševanje revizij.

Ravnopravnost na Avstrijskem v številkah.

Kako skrbi država za kulturne potrebe posameznih narodov, izpričujejo jasno številke državnega proračuna glede šolstva. Oglejmo si ne koliko bliže državni proračun za naučne svrhe. Za vseučilišča se izkazuje 10565301 krona rednih in 1354454 kron izvanrednih potrebščin. Univerz je na Avstrijskem, kakor je znano, osem, in sicer 5 nemških, 2 poljski in 1 češko vseučilišče. Ako upoštevamo številnost prebivalstva na Avstrijskem, razvidimo, da imajo Nemci, ki tvorijo samo 35,8% vsega prebivalstva, 5 vseučilišč, Poljaki, katerih je 16,6%, dvoje, Čehi, katerih je 23,2% vsega avstrijskega prebivalstva, pa samo 1 univerzo. Druge narodnosti, to so Rusi (13,1%), Slovenci (4,7%), Italijani (2,9%), Hrvatje in Srbi (2,8%) in Rumuni (0,9%), ki tvorijo skupaj 24,4% vsega prebivalstva, pa nimajo niti enega vseučilišča. Izmed teh zapostavljenih narodov se pa Slovenci, Hrvatje in Srbi — Rumuni ne pridejo toliko v poštev — na najslabšem, zakaj tako Italijani, kakor Rusi imajo, in sicer prvi v Inomostu, drugi pa v Lvovu — posebne stolice na vseučilišču, kjer se predava v njihovem jeziku. Italijani smejo celo polagati izpite v posameznih strokah v svojem rodnem jeziku ne samo v Inomostu, ampak celo v Gradcu in na Dunaju. Jugoslovanom torej vsem narodom pravičnoma Avstrija ne privošči niti te mrvice! Sicer pa tudi obstoječe slovenske univerze ne uživajo tiste ljubezni in paznosti od strani vlade, kakor nemške. Za 5 nemških vseučilišč namreč izda vlada okroglih 8 milijonov kron, dočim dobe slovenske 3 univerze samo nekaj nad 3 milijone kron. Skoro isto razmerje vlada tudi glede drugih visokih šol. Beati possidentes so povsod le Nemci in samo Poljakom in Čehom še odpade mala drobtina, dočim smejo ostali narodi po

visokih šolah samo požirati — slino. Za gimnazije je proračunjenih 15.048.206 kron rednih, 765.695 kron izvanrednih izdatkov in 183.121 kron podpor. Od teh svot odpade seveda največ na nemške gimnazije, namreč celih 7 milijonov, dočim se izda za gimnazije vseh drugih avstrijskih narodov komaj 8 milijonov. Vseh gimnazij je na Avstrijskem 176; od teh je nemških 77, čeških 45 in poljskih 32. Vsi drugi narodi skupaj, ki tvorijo 24,4% vsega prebivalstva, pa imajo skupaj samo 22 gimnazij. Umevno je, da je položaj Slovencev tudi glede gimnazij najslabši. Poleg Rumunov smo Slovenci edini narod, ki nima niti ene popolne gimnazije. Mi imamo samo 6 gimnazij-skih zavodov, v katerih se v prvih štirih razredih poučuje deloma slovenski. Za te zavode je v proračunu navedenih 361.880 kron rednih in 206.700 kron izvanrednih izdatkov. Ako pa upoštevamo, da se v teh šesterih zavodih samo v prvih štirih razredih poučuje deloma slovenski, dočim so višji štirje razredi čisto nemški, smemo popolnoma upravičeno od rednih izdatkov po 361.880 kron za takozvane slovenske gimnazije odtegniti polovico, na kar dobimo pravi izdatke države za slovenske gimnazije in slovenske šole sploh namreč 180.940 kron. To je takšna bagatela, da bi moralo biti avstrijske vladajoče kroge v dno duše sram, da izdado za prosvetne svrhe eden in pol milijonskega narodna naravnost škandalozno mrvice 180.940 kron. Kar se tiče realke, smo še na slabšem, nimamo namreč niti ene! Vsem izda Avstrija v naučne svrhe 41.195.311 kron; od te svote odpade na Nemce 24.216.030 kron, torej več kot polovica, dasi tvorijo samo eno tretjino prebivalstva! Sedaj pa primerjajte s to ogromno svoto ubogih 180.940 kron, katere izda vlada za

LISTEK.

„Zlatorog“.

Planinska pravljica. Zapisal in v „Laibacher Zeitung“ dne 21. febr. 1868 objavil Karel Deschmann.

Jezerska dolina in skalnata Komna sta bili nekaj planinski raj. Tam so prebivale bele žene, blagoselna in krotka bitja, katerih se ljudstvo še dandanes spominja s hvaležnim srcem. Pogosto so prihajale v dolino ter pomagale prebivalcem v bridkosti in težavah. Pastirje so ušle spoznavati čudodelne moči različnih zelišč, in po golih stenah in pečinah so dale rasti sočno travo, da so se mogle pasti kože ubogega kmeta. Niso pa marale hvale dolincev, zato so se jim rajše umaknile. Če pa se je vendar le kdo drznil približati se visoki planoti belih žen, preprečile so nadaljnje bližanje z različnimi grožnjami. Če je kdo

zašel, ali pa če se je nalašč približal njihovemu bivališču, začelo je deževati debelo kamenje; hude nevihte in nalivi so ga prisilili, da se je vrnil, odkoder je bil prišel.

Na gorskem grebenu, katerega stene strmo padajo v soško dolino, so pasle in čuvalle svoje snežnobeledne divje koze. Če se jim je hotel kdo približati, odgnale so ga nemudoma, debele skale prožeč s pogorja. Te koze je vodil zastaven kozel z zlatimi rogovi, Zlatorog po imenu. Bele žene so ga čudovito ubranile vsakršni ranitvi. Tudi če bi ga bila zadela lovčeva krogla, kamorkoli je kanila kapljica njegove krvi, in naj si je bilo na golo skalo ali ledeno planjavo, precej je pognalo iz tal čudovito zelišče, čudotvorni balzam, ali Triglavska roža.

Če je Zlatorog snedel le en listič tega zelišča, ozdravel je hipoma, naj bi bil tudi zadet v srce. Še večjo čarovno moč pa so imeli njegovi zlati rogovi. Komur bi se posrežilo zalotiti Zlatoroga ter si prilastiti enega izmed njegovih zlatih rogov, imel bi ključ do vseh zakladov zlata in srebra, ki so nakopičeni v gori

Bogatinu, in katere čuva kača s sedmerimi glavami.

Neki zlatatelj Benčan je prežal pri vходу jame v Bogatinu ter videl, kako se je Zlatorog s svojimi zlatimi rogovi dotaknil kače. Kača je bila namah krotka kakor jagnje in mu je dovolila, da je zmočil svoje robove v zlatem vrelov. Benčan je kasneje našel mal kosček zlatega roga, katerega si je bil Zlatorog odkrnil na pečini. Z njim je lahko dvigal vse zaklade sveta; vse svoje življenje je nosil težke vreče, polne zlata, iz Bogatina, ter jih pošiljal na Laško.

Kakor temu Benečanu, pa sreča ni bila mila nekemu lovcu iz Trente. Da, nehvaležnost in pohlepnost človeška sta spremenili planoto belih žen v kamenito puščavo. To pa je bilo tako-le:

Takrat še ni bilo cest na Bovškem, samo steza je vodila iz Kobarida preko Bovec v Trbiž. Todi so nosile mule laških tovarnikov bogate beneške izdelke na Nemško.

Kjer se stekate Koritnica in Soča, stala je takrat dobro obiskovana tovarniška gostilnica. Vrla go-

stiničarka je slovela daleč naokrog, kajti umela je vsakomur z dobrim prigrizljajem in rdečo kapljico osladiti počitek. Še bolj pa je vsakomur ugajala gostilničarka hčerka. Bila je pošteno in najlepše dekle v vsej dolini. Imela je mnogo snubačev, toda svoje srce je bila podarila nekemu mladeniču iz Trente, o katerem se je govorilo, da je najboljši lovec daleč naokrog. Imenovali so ga na kratko: lovec iz Trente. Bil je sin neke slepe vdove, katero je ljubil z vsem ognjem otroške ljubezni. Tudi se je v obče trdilo, da je pod posebno zaščito belih žen. Vsa gorska pota so mu bila znana, plezati je smel do najvišjih vrhov, ne da bi se mu bilo bati kamenitega dežja. Nekaterga divjega petelina in najlepših šopkov cvetic je prinesel v tovarniško gostilnico ter si pridobil na ta način ljubezen lepe deklice.

Toda, kakor zlato in lepotiche marsikogar zmami, tako se je valed večnih snubitev in dobrikanj laških trgovcev in krošnjarjev vgnezdil napuh v dekličjem srcu. Neko nedeljo, že proti spomladi, je prišlo kardelo laških tovarnikov z bogatim bene-

škim blagom v gostilnico. Med njimi je bil tudi bogat mlad gospod, ki je skušal z zlatom in obljubami preslepiti dekličje srce. Nataknil ji je zlate prstane na roko, obesil ji niz biserov na vrat, kupil penečega se vina gostom ter dal zaigrati na ples. Tedaj je prišel lovec iz Trente. Ko je pozval svoje dekle na ples, bila je silno osorna. Očital ji je tudi zlato nakitje tujčeve, a lepotiche je menila zaničljivo:

»Lahi so pač vlnudni gospodje, mnogo finejši nego njen ljubimec, ki ji doslej ni prinesel niti ene Triglavske rože, dasiravno so mu znani vsi gorski zakladi.«

Toda, kakor ne gre posmeh dalje nego iz ust v nedrije, zapazil je mladenič ostro želo v svojem srcu. In odgovoril je ošabnemu dekletu istotako:

»Da, da, res mi je znano, kje se najde ključ do zakladov, ki so nakopičeni v Bogatinu. Vedi pa, če ga dobim, bom kralj v primeri s tvojimi laškimi kramarji, in ti lahko ostaneš njihova natakarica!«

Globoko užaljen ostavi gostilno. Grede sreča zlega tovariša, »Zele-

*) Naslov članka, kateremu je bil Deschmann dodal pravljico o „Zlatorogu“, se je glasil: „Der Triglavljetscher und die Spuren einstiger Gletscher in Oberkrain“.

slovenski srednješolski pouk! Človeku bi kar zavrela kri. Tu imate črno na belem proslavljeno avstrijsko ravnopravnost in pravičnost.

Te številke dokazujejo, ne, kričé glasno, da vlada sama, da si je že preteklo 35 let, odkar je stopil v veljavo zakon o ravnopravnosti vseh narodov v uradu in šoli, ne spoštuje državnih temeljnih zakonov in jih brezvestno krši, samo da s tem koristi nemškemu življu. Za nemško šolstvo vse, drugim narodom le toliko, kolikor si sami s silo izvojujejo, to je parola naše naučne uprave!

Iz delegacij.

Avstrijska delegacija je razpravljala včeraj o proračunskem provizoriju. Poročal je marki Bacquehem ter nasvetoval, naj se poročilo, nagovor cesarjev in obeh delegacijskih predsednikov tiska in razdeli. Temu je pritrdil tudi minister zunanjih zadev.

V debati se je del. dr. Stránsky pritoževal, da skupna vlada delegacij ni pravočasno sklicala, na kar je grof Goluchowski odgovarjal, da more skupna vlada vplivati le na sklicanje delegacij, ne pa na čas, kdaj se naj iste volijo.

Del. dr. Krámař je izjavil, da bo njegova stranka glasovala zoper proračunski provizorij ne toliko zaradi svojega stališča napram skupni vladi, temveč iz vzrokov notranje politike.

Del. Sylvester je izjavil v imenu nemške ljudske stranke, da bodo njeni delegatje glasovali za proračun, ker se je izvršila sprememba v vodstvu vojnega ministra, ker proračun ne zahteva zvišanih izdatkov, in ker so z ekspozicijem grofa Goluchowskega zadovoljni.

Del. grof Kottulinsky je istotako izjavil, da bo glasoval za proračun, ker mu je ugajal ekspozé ministra zunanjih zadev. Vojnemu proračunu pa prav ne zaupa ter bo počakal, dokler ne izgovori svojih nazorov vojni minister.

Del. Verzeznassi je izjavil, da Italijani v principu niso proti dovolitvi proračuna, da pa bodo glasovali proti iz taktičnih vzrokov, ker se ne ozira na njihove interese, posebno ne na kulturne.

Del. dr. Šusteršič je izjavil, da je stališče zastopnikov hrvaškega in slovenskega naroda v splošnem političnem položaju isto, kakor stališče češkega naroda, in da bodo vsled tega tudi napram proračunu zavzeli isto stališče kot Čehi.

Delegata grof Schönborn in grof Zedtwitz sta se izjavila za proračun.

Vojni minister vitez Pitreich je obljubil, da bo dal vsa pojasnila glede armade, vendar prosi, naj bi se o tem razpravljalo v prihodnjem delegacijskem zasedanju meseca januarja, ko bo za to dovolj mirnega

časa. Potem se je proračunski provizorij sprejel proti štirim glasom, ki so se izrekli že v debati zoper.

Hrvatski sabor.

V včerajšnji seji saborovi se je razpravljalo o idemniteti. Predsedoval je Vaso Gjurgjević.

Poročevalec dr. Eggersdorfer je čital osnovo zakona o idemniteti in ga razložil. Zlasti je naglašal, da se nahaja letos Hrvatska naproti lansnemu letu, ko ni bilo nobenega proračuna, v normalnih odnosih. Ker se proračun ni mogel predložiti že preteklega meseca, je postala idemniteta potrebna. Poročevalec je priporočal, da se ta zakon sprejme. Izvajanje izvestitelja pridružil se je tudi sekijski načelnik dr. Šumanović in prosil poslance, da vladi dovolé idemniteto. V debati je prvi govoril opozicionalec dr. Fr. Vrbanić. Poročevalec in podban, je rekel govornik, sta navela samo formalne razloge, ne pa političnih, ki so glavni. Govornikova stranka nima zaupanja do vlade, ki se naslanja na takozvano narodno stranko, ki se ni sramovala podpirati sistem, ki je rušil temelje ustave. Narodna stranka je udušila svobodo tiska, dovolila je, da se širi madjarizacija na Hrvatskem na železnici, na pošti in v domobranstvu in da se zatira hrvatski narod, in ni samo podpirala vse to, marveč je celo prožila roko, da se naravnost absolutistično stanje zavije v ovoj ustavnosti. Dokler se ban in vlada naslanjata na tako korumpirano stranko, nima govornik zaupanja v tako vlado in odklanja idemniteto. Madjaronski poslanec Karlović je na dolgo in široko branil vlado in pral narodno stranko. Po njegovih izjavanjih je narodna stranka edino rodoljubna in resnično hrvatska stranka, dočim so vse druge stranke izdajalske. Končno je izrekel vladi v svojem imenu in v imenu svojih somišljenikov popolno zaupanje in zaklical opoziciji, da naj ne napada nagodbe, zakaj nagodba je hrvatsko politično sv. pismo, hrvatski paladij. Karloviću je odgovarjal dr. Š. Bresčtyenszky ter zlasti zavračal njegova izvajanja glede političnih shodov, glede volilne reforme in državnopravnega vprašanja. V zadevi idemnitete je izjavil, da vladi ne more izreči zaupanja. Ban je sicer govoril o rodoljubju in o dobri upravi, koje smatra za dragulje; ti dragulji pa gube svoj sijaj in svojo vrednost, ker jih ban stavi v okvir nagodbe. Nagodba je vir vsega zla za Hrvatsko in ker vlada stoji na nagodbenem stališču, ji govornik ne more votirati idemnitete. Madjaron grof St. Erdödy je izjavil, da so vse hrvatske stranke krive, ako se je kršila nagodba; nadeja se pa, da bo novi ban vladal v duhu nagodbe. Opozicionalec Mažuranić je rekel, da je narodna stranka sicer ob-

ljubila se poboljšati, vendar ji tega nikdo ne verjame, dokler tega dejansko ne dokaže. Opoz. Evg. Kumičić je naglašal, da je nagodba največje zlo za Hrvatsko, zato ga veseli, ako jo krši celó vladna stranka, kar je znamenje, da se bo skoro razrušila, kar bo samo v prid Hrvatske. Ker je galerija opozicijsko-nalnim govornikom burno pritrdjevala, jo je dal predsednik izprazniti. IV. seja je danes.

Socialistiško gibanje na Ruskem.

Z Ruskega dohajajo vedno šteje poročila o raznih nemirih. Stavke tovarniških delavcev, protižidovski izgređi, nemiri na vseučiliših: vse to je sedaj na dnevnem redu na Ruskem. Ni še davno tega, ko so bili taki pojavi v staroslavni sveti Rusiji popolnoma neznani, pojavi, katerih pravi, pristni Rus niti ni mogel prav pojmiti. Sedaj je to drugače! Neprijatelji Rusije sicer zatrjujejo, da so to znamenja, da je svetaja Rus bolna v svojem osrčju, da je gnila in da stoji ob robu gospodarskega in morda tudi političnega propada. Toda ta sodba ni nepristranska, še manje pa upravičena! Upoštevati se mora, da je Rusija, kar se tiče industrije, za drugimi evropskimi državami močno zaostala. V drugih državah so industrijske stroke dosegle že skoro višek razvoja, ko je bila industrija na Ruskem skoro še v povojih. Zato so te države one krize, katere povzroča razvoj industrije, oziroma katere so nerazrušljivo zvezane z industrijskimi podjetji, že preživele, dočim Rusija šele sedaj boleha na njih. Sicer pa, ali so pri nas stavke delavcev kaj nenavadnega?! In dijaški nemiri po vseučiliših, ali teh pri nas ne poznamo?! Ako preverimo natanko vse in sodimo nepristransko, moramo priznati, da najnovejšo gibanje v ruskem narodu ni toliko znak slabosti, onemoglosti in trhljosti ruske države, marveč neoporekljiv dokaz napredka in velikega razvoja. Tudi v Rusiji so se pojavile prav iste krize v javnem življenju, ki so že tudi drugim evropskim državam povzročile mnogo preglavic. Da je socialna demokracija na Ruskem že precej močna, o tem ni dvoma. Toda to ni prav nič čudnega! Kjer so tovarne, kjer so velika mesta, tam se povsodi razvija tudi socializem! Na Nemškem so socialisti skoro najmočnejša stranka, ali je to znak, da je Nemčija slaba? O Nemčiji še to ni nikdo trdil, o Rusiji pa že mnogi! Pa bodi že kakorkoli, resnica je, da je socialistična stranka na Ruskem že zelo močna in da pripadajo k nji skoro vsi inteligentnejši mlajši elementi. Največ pa ti stranki koristi to, da je izvanredno agilna in da živahno, četudi na skrivnem, deluje z vsem naporom navzlic prepovedi s strani oblasti za razširjenje svojih idej. Pred kratkim je

imela ruska socialna demokracija svoj tajni kongres, katerega se je udeležilo po odposlancih okoli 50 krajev njih skupin. Zastopana so bila vsa večja mesta, kakor Peterburg, Moskva, Kiev, Odesa, Harkov, Jekaterinoslav, navzoči so bili celo zastopniki iz Kavkaza in iz inozemstva. Shod je sestavil posebni strankarski program in proglasil list »Iskro«, ki izhaja tajno že od leta 1900, kot svoje glasilo. Politični strankarski program temelji v bistvu na Marxovih načelih o socializmu. V gospodarskem oziru zahteva osemurni delavni dan, prepoved vsakega dela preko rednega delavnega časa, zavarovanje prvih nezgodam in uradno nadzorstvo v tovarnah. Kakor se vidi, te ideje niso baš prevratne.

Politične vesti.

Rešitev notranje krize. Posl. Ebenhoch razpravlja v nekem linškem listu o rešitvi notranje krize. Zametuje prisiljeno spremembo pravilnika, zagovarja splošno in enako volilno pravico ter nasvetuje, naj bi se češka obstrukcija izstradala na ta način, da bi se črtale za Čehe gospodarsko važne zahteve. Nadalje priporoča kot zadnje sredstvo, naj se obstoječi pravilnik strogo izvršuje, pri čemer se bo marsikatero obstrukcijsko sredstvo izjalovilo; večina zbornice mora vsako strožjo odredbo predsednikovo odobriti.

Proti kandidaturi dr. Rezeka so nastopili češki agrarci ter so v seji skupnega izvrševalnega odbora izjavili, da postavijo protikandidata. Ako se nasprotovanje agrarcev ne bo dalo ublažiti, moral bo dr. Rezek od kandidature odstopiti.

Poveljnik mornarice baron Spaun je baje že vložil svojo demisijo. Njegovi prošnji za vpokojitev se ugodi takoj po končanem delegacijskem zasedanju. Pred delegacijami bo le zagovarjal še zahtevo za tri nove bojne ladje. Njegov naslednik bo kontreadmiral grof Montecuccoli.

V ogrskem drž. zboru je predložil finančni minister zakonski načrt za podaljšanje finančne nagodbe med Ogrsko in Hrvasko na eno leto. V utemeljevanju se izreka nada, da bo najbrže še v teku t. l. mogoče skleniti definitivno nagodbo.

Potem se je nadaljevala debata o rekrutnem zakonu. Proti sta govorila Hollo in Mádarás, nakar se je konstatovala nesklepnost ter se je seja prekinila do večera. Vse kaže na to, da se zakonski načrt o dovoljenju rekrutov ne sprejme do konca leta.

Bivši ruski finančni minister Witte je priobčil v glavnem finskiem listu izjavo, da je v ruskem državnem svetu predlog vojnega ministra glede vojne obveznosti za Fince odločno odsvetoval.

Dežman. Zanimivo je, kako sodi neznan kritik o Baumbachovi pesnitvi. Kritik omenja, da je Baumbach na izvirni narodni pravljici marsikaj spremenil. Potem piše doslovno: »Nach unserer Ansicht hat dieselbe (Dichtung) durch manche an ihr geübten Ummodelungen ihren nationalen Charakter zum Teil eingebüßt. So z. B. hat Baumbach den »grünen Jäger«, eine typische Figur, die in vielen Sagen der slawischen Bevölkerung wiederkehrt und den unheimlichen Dämon repräsentiert, der den Menschen zu Haß und Gewaltthat anreizt, durch die braune Špela, eine Art Sennerin ersetzt, obschon in den Flitscher Alpen eine derartige weibliche Stafage gänzlich fehlt, indem daselbst nur die Schafzucht und diese ausschliesslich von Hirten betrieben wird...«

Potem očita kritik Baumbachu še nekaj manj važnih sprememb, ki jih pa ne homo omenjali.

Toliko v boljše razumevanje slovenskega »Zlatoroga«, ki ga je izdal te dni knjigar L. Schwentner v Ljubljani. Planinski.

— Novo grško ministristvo zastavlja Theodokis.

— Francoska vlada zahteva do leta 1910 vsako leto 10 milijonov frankov, da se nadomeste razpuščene kongregacijske šole z državnimi.

— Dežela brez odlikovanja bo v bodoče Francoska, ker je zbornica vkljub ugovorom minist skega predsednika včeraj sprejela z veliko večino Mirmonov nujni predlog, naj se odpravijo vsa odlikovanja.

— Novo ministristvo na Bavarskem. Načelnik novoustanovljenega prometnega ministristva je postal dosedajni ministrski svetnik pl. Frauendorfer.

— Nemški cesar je izrekel sodnikom, ki so sodili v Forbachu o znani garnizijski aferi proti poročniku Bilsetu, svojo najvišjo nevoljo, zakaj niso iz obravnave izključili javnosti.

— Rak v nemški cesarski rodbini. Pri princezinji Saksonske-Meiningski, sestri nemškega cesarja, so zdravniki konstatirali raka, kar je nemškega cesarja hudo razburilo.

Dopisi.

Iz Tržiča. V nedeljo 13. t. m. se je vršil prvi redni občni zbor tržškega »Sokola«. Vdeležba je bila naj-sijajnejša. Zbralo se je poleg mnogo krepkih Sokolov izvanredno mnogo inteligence, domače bralno društvo po odbornikih in deputacija »Gorenjskega Sokola« na čelu ji starosta brat Pirc, katera je bila najpristnejša sprejeta. Občni zbor je otvoril namesto bolnega staroste, brata Luzerja načelnik, brat Ažman ter s krepkimi besedami pozdravil vse navzoče z željo, da bi mlado, v narodnem oziru tako važno društvo »Sokol« tržiški Slovenci podpirali čim najizdatneje. Nato so poročali funkcionarji pripravljalnega odbora o svojem delovanju. Blagajnik je poročal, da je bilo dohodkov 67 K, izdatkov pa 35 K 20 vin, da je torej še ostalo gotovine 31 K 80. Tajnik je poročal, da je imel pripravljalni odbor 3 seje. Prva seja je bila dne 8. avgusta t. l., v tej seji so se sestavila pravila in izvolil pripravljalni odbor, v katerem so bili gg. Jožef Luzar, Matija Ažman, Ivan Kokalj in Franjo Meglič. V drugi seji dne 7. novembra t. l. so se od vlade vrnjena pravila nekoliko spremenila in vnovič poslala dež. vladi v potrjenje. V tretji seji se je določil ustanovni zbor na dan 13. grudnia t. l. ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih g. Perneta. Po tajnikovem poročilu je nagovoril navzlic načelnik Ažman, prilično tako-le: Bratje Sokoli, mili mi gostje! V imenu »Tržškega Sokola« vas vse vnovič najljubneje pozdravljam. V prvi vrsti se moram zahvaliti »Gorenjskemu Sokolu« ki je nas počastil v tako obilnem številu, v drugi vrsti pa našim vrlim tržiškim Slovincem, ki so nas tako rade volje podpirali v naših težnjah. Za Tržič je naše društvo ne le važno, ampak tudi potrebno! Bratje Sokoli! Koliko slovenskih otrok se tu germanizuje, kako nas sovražijo Nemci tu na naših rodni tleh! Koliko naših ljudi se vsled tega odtuji svojemu narodu! Da se to več ne zgodi, zato bo črval naš »Sokol«! Vzgojeval bo na telesu in duhu močne in čile narodnjake, ki bodo krepak jez proti tujemu navalu. Tržiški Slovenci naj nato društvo krepko podpirajo da bo mogel »Sokol« krepko razviti svoja krila ter stati neustrašno na braniku za narodna prava. Ko je govornik končal, zadoneli so burni »živio« in »Nazdar« klici. V odbor so bili nato soglasno izvoljeni: Za starosta Jožef Luzar, za podstarosta Jožef Resman, za načelnika Matija Ažman, za blagajnika Ivan Mrak, za tajnika Franjo Meglič, za odbornike Ivan Dobrin, Kristijan Šarabon, Franjo Stenovic, Jožef Golob, za namestnike pa Cvetko Rabič in Jožef Zupan. Ko so bile volitve končane, je govoril brat Krištofek o sokolski ideji, za kar je žel splošno pohvalo. Odbor je prejel mnogo brzojavnih pozdravov. Brzojavili so: Dr. Kušar, rodbina Juvančičeva, Drukar, Jerovec, Kapus, Korkalj, Krek, Kušar, Lozar, Mejač, Piančki, Pribil, Strgar in »Ljublanski Sokol«. G. dr. Tavčar se je pismeno oprostil, da se zaradi bolezni ne more udeležiti občnega zbora. Nato so se vrstili navduševalni govorci o pomenu in važnosti sokolstva vobče, o velikem vplivu sokolske ideje na razvoj narodne misli i. t. d. Govorili so starosta gorenjskega »Sokola« brat Ciril Pirc, Pehar in Evg. Sajovic Z navdušenimi »Nazdar« klici se je ob pol 5. uri popoldne zaključil ta pomembni občni zbor. »Sokol« šteje sedaj 35 rednih, 28 podpornih, torej skupaj 68 članov, izmed katerih je 20 telovad-

nega lovca, o katerem se je trdilo splošno, da je že marsikaterga pridnega mladeniča spravil pod zemljo. Le-ta mu je mnogo pripovedoval o zakladih v Bogatinu in o deklicah tam na Laškem, katere hodijo snubit bogati zakladokopi. Še tisto noč sta se napotila v gorovje, da bi zalezla Zlatoroga; saj je lovec iz Trente prav dobro vedel, kje po-điva najrajši. Že drugo jutro ga zalezeta. Lovčeva kroglja zadene Zlatoroga; težko ranjen se je vlekel na ozko pečino, ki se je končavala na nepristopni skalnati steni.

»Za meno!«, je zaklical »Zeleni lovec«, »ključti Bogatinovi so najini!«

Mladenič se je ozrl in videl, da cveto na ozki in nevarni stezi med snegom in ledom najlepše rože, tik njih pa prekrasne planike. V svoji mladosti jih je često nabiral ter pripravljaj iz njih neko tekočino za svojo slepo mater. Spomin na mater in njegov angelj varih pa sta mu klicala:

»Nikar naprej! Zadovolji se s Triglavskimi rožami! Tvoje dekle te bo osramočeno prosilo odpuščanja.«

Tedaj pa zakliče »Zeleni lovec«:

»Še je čas ukrotiti Zlatoroga, predno pokusi čudotvorni balzam. Pogum! Bogatejši boš nego vsi laški kramarji, ki so zapeljali tvoje dekle!«

In zmagal je hudo b e c. Med življenjem in smrtjo viseč sta se plazila predrzna lovca po ozki stezi po sledu — po cvetočih rožicah, ki so rastle iz krvi ranjenega Zlatoroga. Toda Zlatorog je bil že okrepčal s čudotvornim balzamom. Z novo močjo plane proti svojima preganjalcema na ozki stezi.

Njegovi rogovi se leskečejo v solnčnem lesku, kakor še nikdar. Lovcu iz Trente vzame vid, da pogleda v zijajoče brezno. Že se opoteka. Še en skok Zlatorogov, — sedaj mu zmanjka tal in lovec trenovski pade v brezno. Krohotaje zakliče »Zeleni lovec« za njim:

»Pa srečno, če greš na Laško!«

Medtem pa se je deklica že bridko kesala. Žalostna je čakala, kdaj se povrne lovec iz Trente. Šele, ko so se vrnile lastovice in je Soča narasla valed tajajočega se snega, priplavalo je truplo lovčeve; v rokah

je držal šopek najlepših Triglavskih rož. — — — — —

Ko so poleti pastirji prišli blizu Jezerce, je bila vsa okolica pusta skalnata planjava. Bele žene so za vedno zapustile ta kraj in z njimi so izginile tudi snežnobeke divje koze. Ne duha ne sluha o nekdanjem planinskem raji ni več. Zlatorog je v svoji jezi preril sočne travnike in še dandanes se vidijo v kamenitem čerovju vtiski njegovih zlatih rogov.

Pripis: Nemški pesnik R. Baumbach je, kakor je znano, prvi porabil to snov za svojega »Zlatoroga«, katerega je dovršeno lepo poslovenil Anton Funtek. Iz Funtkovega prevoda je zaslovela Baumbachova pripovedna pesem tudi med nami.

L. 1883. je bil objavil neznan pisatelj v »Laibacher Wochenblattu« nekako kritiko o Baumbachovem »Zlatorogu«. Ob tej priliki je bila ponatisnjena v tem listu (»Wochenblattu« namreč) narodna pravljica o »Zlatorogu«, kakor jo je bil priobčil

cev. Najmlajšemu slovenskemu „Sokolu“ krepak: Nazdar!

Iz Šmarja pri Jelšah. Med nami je živel kaplan, ki je čul na ime Jože Krohne. Kdor je poznal tega hlapca v vinogradu Gospodovem, videl njegov bledi, trudni obraz, in ga gledal, kadar se je vračal iz cerkve noseč pod pazduho liki nižjegimnazijec cel zvežen črno vezanih in krvavorode obrobjenih molitvenih knjig, mislil si je nehoti, da ima pred seboj puščavnika, o kakršnih vedo povedati pravljice. A kdor je tega celibatarja bližje pogledal in ga presojal po njegovih dejanjih tudi izven cerkve, zadobil je kmalu drugo sodbu in se uveril, da je kakor vsak drugi človek pod kožo krvav. Klerikalec, kakor ga more najspretnejše pero opisati, je delal vrh glave obrti fant ves čas svojega tukajšnjega bivanja le preprič med dotle politično složnim prebivalstvom. Karkoli je započel, rodilo je le trnje in osat. In ko je previdnost božja navdahnila mariborski ordinarijat, da ga je vendar enkrat premeštil, oddahnil si je vsakdo vesel, le dva para neznih oči se je nad prebrčko izgubo kalno zrosilo. Bili sta to Lojzika in Katerca iz Senteptre na Medvedovem selu, nežni bitji in nad vse ljubeznivi napram častivrednim farovski prebivalcem. Ta zaripljeni ordinarijat, ki noče poznati še neznih naravnih vezij, je provzročil, če ne nemogočo, pa pretežno ločitev. Sladke urice — preživete kdaj v kaplaniji, kdaj zopet v hišici od gozda pred radovedneži zavarovani! Jože je moral v Vojniki, kjer zopet besno razbija po blagoslovljenem lesu vzvišene prižnice. Dolgčas je postalo zapuščenima devicama, dolgčas je postalo tudi galantnemu Jožetu. Molitev prodore oblake, ljubezen pa še trše zapreke. In tako se je zgodilo, da pride pred par dnevi Jože v obiskovanje svoje Lojzike in Katerce. Spodaj na cesti da ustavi voz, sam pa jo krene po ovinkih kakor nekdanji celjski grof proti ljubkemu domovanju. Prinesel je po dolgem času baje mnogo tolažila in nikdar molčeče babnice si pripovedujejo, da ni bilo kljunčkanje ne konca ne kraja. Če je bilo res, vedo le tri osebe, mi pa za beležimo to vest, da se ne bi kdo predrznil očitati Krohnetu, da ga zapuščajo spomin na lepe čase.

Petrova skaia.

V. K. Iz Rima, 13. dec. XVIII.

Francija ima 38.595.000 prebivalcev. Med temi je 36 milijonov katoličanov. Že sedanja cerkvi nasprotna politika francoske vlade in francoskega parlamenta kaže dovolj, da ogromna večina teh katoličanov ni cerkvi prijazna.

Pa tudi sicer je med temi katoličani na milijone tacihi, ki o cerkvi nečejo ničesar vedeti. Koliko jih je, se pač ne da izračunati, ali če se vpoštevajo, koliko jih hodi ob nedeljah v cerkev, se dobi vsaj približna slika.

Pariz šteje okroglo 2.714.000 prebivalcev in ima 71 župnih cerkev. Torej pride na vsake 28.225 prebivalcev ena cerkev. Povprek je v vsaki cerkvi ob nedeljah 12 maš. Ko bi vsi Parižani ob nedeljah hodili k maši, bi moralo pri vsaki maši biti 3180 vernikov.

V istini je pa v Parizu obisk cerkva skrajno slab. Najpobožnejši del Pariza je 11. okraj ki šteje 239.149 prebivalcev. V tem okraju so tri župne cerkve: Sainte-Marguerite, Saint-Ambroise in Saint-Joseph. Na vsako teh cerkev odpade kacic 79.000 oseb. Ko bi vsi prebivalci hodili k maši, bi moralo pri vsaki maši v teh cerkvah biti 6583 ljudi. Na srečo ne hodijo. Zakaj, če bi hodili, bi polovica teh ljudi sploh ne mogla v cerkev priti. A ker nikomur ne prihaja na misel, trditi, da bi bila potrebna nova cerkev v tem okraju, dasi se prebivalstvo vedno množi, se da pač sklepati, da ljudje nič kaj ne silijo k maši. V cerkvi St. Ambroise je 1500 sedežev, v cerkvi St. Joseph 800 in v cerkvi Marguerite 900. Če bi se ljudje stisnili, bi imelo na vseh teh sedežih 4000 oseb prostora. V tem slučaju bi na vsakih 59 prebivalcev tega okraja prišel en sedež. Na podlagi teh podatkov je dr. Delauray že l. 1879 izračunal, da od 1000 prebivalcev jih 966 ne hodi niti ob nedeljah v cerkev, Guyot pa je specijelno za 11. okraj izračunal da od 1000 prebivalcev jih 988 še ob nedeljah ne hodi v cerkev, za ves Pariz pa je dognal, da od tisoč Parižanov jih hodi le 23 k maši, 977 pa ne.

In kdo hodi v cerkev? Guyot je hodil gledat ob raznih nedeljah v župne cerkve 11. okraja in je videl, da so pri maši največ samo otroci in posli. Med 950 ljudmi, ki so prisostvovali 36 mašam je bilo samo 96 moških, in to sami priprosti ljudje brez duševne samostalnosti. In to v okraju, ki šteje 9krat toliko prebivalstva kakor Ljubljana!

Če hočemo dobiti posebno jasen pregled, kaka je verska zavedenost med katoliškimi Parižani, moramo pogledati

pogrebe. Vsakdo ve, da je na tisoče ljudi, ki se vse svoje življenje niso zmenili za cerkev, na smrtni postelji pa se le dajo prevedeti, po smrti pa cerkveno pokopati. V Parizu pa so ljudje tako nasprotni cerkvi, da se prav znatno množi število tistih, ki se ne puste niti prevedeti niti cerkveno pokopati. L. 1890. je bilo v Parizu 54.629 pogrebov in sicer 21.776 cerkvenih in 12.863 necerkvenih ali meščanskih. Cerkev je bilo pokopanih 40.023 katoličanov, 1049 protestantov in 694 židov. Če se odštejejo transporti mrličev v inozemstvo, katerih je bilo 2134, in pogrebi samorilcev in mrtvorjenih otrok katerih je bilo 1184 — ostane še 9545 necerkvenih pogrebov. Med sto pogrebi je torej 18 necerkvenih.

Razmerje v posameznih pariških okrajih je bilo l. 1900 seveda različno. V 20. okraju je bilo med 100 pogrebi 64 cerkvenih in kar 36 necerkvenih. A l. 1900 ni bilo morda kaka izjema. Število necerkvenih pogrebov se množi. V celem Parizu je bilo 1897. l. 36.207 cerkvenih in 8858 necerkvenih pogrebov; 1898 l. 38.153 cerkvenih in 9181 necerkvenih; 1899. l. 39.295 cerkvenih in 9327 necerkvenih; 1900. l. 40.023 cerkvenih in 9545 necerkvenih.

Te številke kažejo globokosegajoči razdor med pariškimi katoličani in med cerkvijo. Če se uvažujejo vse te številke, se mora priznati, da je Pariz za katoliško cerkev izgubljen.

Gg. upravičencem

za dne 21. t. m. vršečo se volitev volilne komisije za osobno dohodnino

priloga se naslednja kandidatna lista:

Za I. volilno skupino,

ki voli od 9. do 10. dopoldne enega namestnika:

Alajzlj Vodnik, hišni posestnik in kamnoseški mojster.

Za II. volilno skupino,

ki voli od 10. do 12. dopoldne enega ude:

Zvonimir Zor, nadzornik dež. naklade.

Za III. volilno skupino,

ki voli od 10. do 12. dva ude in dva namestnika, kot ude:

Ivan Sušnik, stolni kanonik.

Josip Turk, posestnik in občinski svetnik;

kot namestnika:

Ivan Bellč, posestnik in gostilničar,

Ivan Plantan, c. kr. notar, državni poslanec itd.

V Ljubljani, dne 16 dec. 1903

Narodni volilni odbor.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19 decembra.

— Cesar in dr. Šusteršič.

Cesar je pri sprejemu delegacije dr. Šusteršiča zaradi obstrukcije, ki jo uganja, krepko oštel in mu na najslabše način pokazal svojo cesarsko nemilost. Dr. Šusteršič je pri tem prizoru igral jako žalostno vlogo in če se sedaj livali v »Slovenec«, kako je pogumno nastopil, zamore to vzbuditi samo veselost. »Možate besede«, pravi »Slovenec«, da je govoril dr. Šusteršič, a previdno je »Slovenec« zamolčal, da se cesarju niti vredno ni zdelo, poslušati dr. Šusteršiča do konca, nego da mu je kar na kratko obrnil hrbet in odšel. In možato je res to Šusteršičevo ječlanje, da delajo klerikalci svojo pobalinsko obstrukcijo v pobalinskem duhu in pod geslom: Vse za vero, dom in cesarja! Klerikalci so torej za vero, za dom in za cesarja razgrajali in razsajali v deželni zboru in za vero, dom in cesarja so celi deželi provzročili velikanško škodo! Tako bedasto besedičenje imenuje »Slovenec« »možate besede«. Najbolj jo je skupil dr. Šusteršič za trditve, da je deželna vlada kriva »neznosnih« razmer na Kranjskem. Cesar je Šusteršiča jako enorgično zavrnil rekoč: »Vlada Vam ni česar ne stori!« Kdor čita »Slovenec« pa dobi utis, da je dr. Šusteršič deželnega predsednika barona Heina kar ob glavo spravil in cesarja popolnoma prepričal, da imajo klerikalci prav, zdaj se bode »ogromna večina

naroda na Kranjskem« lahko oddahnila, ker je dr. Šusteršič cesarja tako korenito podušil o položaju na Kranjskem, da vlada zdaj na najvišjem mestu popolna jasnost! Velikansko! In ljudje, katerim smejo in morejo klerikalci pokladati take otrobe, naj dobe splošno in enako volilno pravico!

— Izjava deželnozborske

večine zastran deželnega gospodarstva je tudi na praško »Politiko« napravila globok utis. »Politik« pravi da se je s tem sklepom deželnozborske večine proglasil nekak inter-dikt nad ubogo kranjsko deželo in čuli se, da so narodno napredni poslanci mogli takemu sklepu pritrditi. Sicer pravi »Politik« o klerikalni obstrukciji: »Wir haben kein Hehl daraus gemacht, dass wir die Lahmlegung des einzigen Vertretungskörpers, über den die Slovenen verfügen, für eine That halten, die durch nichts gerechtfertigt werden kann« ali »izjava« se ji vendar ne dopade. Vprašamo »Politiko« samo dvojce: 1. Ali ve, da po veljavnem zakonu deželni odbor ne sme dovoljevati podporin prispevkov, katerih ni potrdil dež. zbor? 2. Ali ve, da so dr. Šusteršič in drugi klerikalci opetovano in slovesno izjavili, da bodo v smislu deželnega zakona zahtevali, da morajo deželni odborniki iz svojega imetja vrniti deželi različne podpore? Ako to ve, kako se more potem čuditi, da so se narodno-napredni poslanci postavili na strogo zakonito stališče, v kar so jih prisilili klerikalci s svojo brezvestno obstrukcijo? Sicer pa je »Slovenec« te dni razodel, da je njegovi stranki vseeno, če se dobe kake podpore ali ne. Bodo-li klerikalni volilci tegaistega mnenja?, o tem seveda dvomimo.

— **Občutljivost dr. Šusteršiča.** Zadnji čas postaja dr. Šusteršič silno nervozen, če se omeni, da je grajščak. »Slovenec« se kar ne more pomiriti, da je dr. Tavčar na shodu v Ribnici posvetil nekoliko besedi tudi dr. Šusteršiču kot grajščaku. Če misli »Slovenec«, da je dr. Tavčar klerikalnemu gromovniku nevoščljiv, je v veliki zmoti. Faktično je, da je dr. Šusteršič kupil boštanjsko grajščino. Če stoji za dr. Šusteršičem kak konsorcij ali če je ves denar založil dr. Šusteršič sam, to je postranska stvar. Na svetu je pač povsod tako, da stoji vsakemu konsorciju na čelu tisti, ki ima največji delež. Torej dr. Šusteršič je kupil grajščino in denar, s katerim jo je kupil, si je zaslužil s svojim političnim delovanjem. In to je vzrok, da je dr. Tavčar to grajščino omenil na shodu v Ribnici. Dr. Šusteršič ima namreč nečedno navado, da vedno in vedno kriči: liberalci delajo samo za svoj žep. Kdor pogleda po Kranjskem, ta hitro vidi, kako kruta krivica in kako grdo obrekovanje tiči v tem očitanju. Liberalcem politika ne nese ničesar, nego jim nalaga samo žrtev in ko bi liberalni politiki svoje moči in svoj čas porabljali samo za svoj poklic, bi imeli dosti več zaslužka, kakor ga imajo tako. Liberalci, ki se bavi s politiko, stori žrtev. Časih že politika tudi kaj nese, a ne pri nas liberalcih. Nasprotno pa vidimo pri klerikalcih, da je marsikdo vso svojo eksistenco postavil na katoliško politiko, in sicer z vspehom. Tisto navado, ki jo ima dr. Šusteršič, da govori o liberalnih žepih, bo moral mož opustiti, zakaj kadar bo dr. Šusteršič govoril o liberalnih žepih, takrat se bo vedno tudi omenjala njegova grajščina.

— **Kdo bo kandidat?** Dr. Breje je odložil svoj mandat za kranjski dež. zbor in klerikalci iščejo sedaj kandidata. To se pravi: kandidatov je dosti ali izbira je težka. Za mandat se potegujejo: kanonik dr. Karlin, pasar Kregar, posestnik Demšar iz Česnjice, kranjski tehničar Koblar in še nekateri drugi. Volilcev seveda nihče ne vpraša. Čemu tudi? Saj bodo tako volili, kogar jim bodo fajnosti priporočali. Po našem mnenju bi bil najboljši kandidat tehničar Koblar. Samo tega je še treba in klerikalna stranka v dež. zboru bo kompletna.

— **Shod kranjskih učiteljev** bo v nedeljo dne 27. t. m. ob 1/3. popoldne v veliki dvorani »Mestnega doma«. Ta shod bo pomembna enunciacija kranjskega učiteljstva. Klerikalci so uljudno vabljeni, posebno dr. Šusteršič, katerega opozarjamo na govor E. Gangla »Klerikalna obstrukcija in učiteljske plače«.

— **Klerikalci in učiteljstvo.** Klerikalci se znajo sicer jako dobro blinuti, ali časih jim le uide kaka beseda, ki kaže njihovo pravo mišljenje. Tako je župnik g. Žlogar v Šmartnem pri Litiiji povedal, kako se v njegovih krogih misli o bodočnosti šolstva. Župnik Žlogar je rekel: »Nič za to, če zmanjka učiteljev, za nas bo veliko boljše, če pride šolstvo v roke učiteljske in zato moramo s povišanjem plač počakati«. To so besede župnika Žlogarja, in menda se ne motimo, če rečemo, da se v njih zrcali mišljenje cele klerikalne stranke. To nam kažejo dejanja te stranke. Komentarja izreku župnika Žlogarja paš ni treba pisati.

— **Afera Jaklič.** V četrtek je imel deželni šolski svet sejo, v kateri je razpravljal in sklepal o disciplinarnem slučaju dobropoljskega učitelja Jakliča. Kaj je sklenil deželni šolski svet, nam še ni znano, vsekakor pa bomo imeli še priliko, govoriti v ti zadevi.

— **Namen posvečuje sredstvo.** »Slovenec« je prinesel v svoji 283. številki tega leta pod napisom »Huda obsodba« iz letnega poročila bivšega deželnega šolskega nadzornika o ljudskem šolstvu na Kranjskem sledeče citate: »Čitanje je v zgornjih od delkih dobro in razločno, pa še to brez razuma, ko otrok ne ve povedati, kaj je čital.« V originalu se pa glasi ta odstavek: »Gelesen wird in den oberen Classen (Abtheilungen) geläufig und deutlich, aber oft mit zu wenig Verständnis. Die freie Wiedergabe des Gelesenen wird häufig zu wenig geübt. Dalje pravi »Slovenec«: »Splošno se kaže na veliko šolah v vseh učnih predmetih pogosto nekaj mehanizem brez samostojnega mišljenja; učenci se ne vadijo samostalnega delovanja in nikjer se pri pouku ne ozira na praktično življenje, ne izpolnjuje se pravilo: non multa sed multum.« V originalu pa stoji: Im Allgemeinen macht sich an vielen Schulen in allen Unterrichtsgegenständen oft ein gedankenloser Mechanismus breit und wird die Veranschaulichung, die denkende Mitbeschäftigung der ganzen Klasse, die Anleitung der Schüler zu selbständiger Arbeit, die richtige Anwendung des Abteilungsunterrichtes, die Berücksichtigung des praktischen Lebens vermisst, zu große Hilfsbereitschaft der Lehrer beobachtet, und die Regel »non multa sed multum« nicht befolgt.« Očividno boli ta list ostra sodbu o klerikalnih učiteljih, zato zavija stvar tako, da bi se čutili zadeti tudi liberalni.

— **»Svinja, goljuf in slepar« — ali deset kronc!** Take besede je bilo slišati dne 18. oktobra t. l. v znani Podpačevi gostilni na Savi. Vršila se je tisti večer »vinska trgatav« za povabljenе goste, kateri so se z veseljem odzvali prijaznemu vabilu liberalca g. Podpačevca in se prve večerne urice tudi res prav dobro zabavali. Kar se prikaže med to veselo družbo tudi — neki nepovabljen gost. In kdo Vam je bil ta usiljenec, ta neobdiganec? Nihče drugi nego največji in najostudnejši klerikalec jeseniški, znana prikazen Petra Rozmana. Pravijo, da se te zverine v obče ne da prenašati in da se ga vsi miroljubni prebivalci jeseniškega kraja ogibljejo na daleč. Tisti večer pa je bil naravnost neznosn, in težak, ker je popoldne pri Pogačnikovem shodu v Gorjah »vodo delal in vino pil« in ves »nabasan in nadelan« privlekel svojega rojstva debele kosti zvečer, — kakor rečeno — na vinsko trgatavo k Podpaču. Nekaj časa je mirno čepel za mizo in prav pridno gledal v kozareček, kamor se je kar v »potokih« stakal Podpačev mošt. Stem je seveda nevarnost vedne bolj naraščala in kmalu je bil — ogenj v strehi. V svoji bližini je namreč zagledal dva ljudska učitelja, g. Salbergerja in g.

Novaka in to mu je bilo dovolj, da se je z vso silo svojega vinjenega, farškega prepričanja zaletel v — učiteljsko vprašanje na Kranjskem. Ker se njegovim besedam ni brezpogojno pritrjevalo, začel je razgrajati in nastopil je zoper gosp. učitelja z najhujšo bombo, z g. dr. Šusteršičem. Kaj pa je vse govoril o svojem vzor možu, tega se nam ni posrečilo shraniti za natančno poročanje. Toliko pa vemo, da je vedno bolj povzdigoval dr. Šusteršiča in njegovo stranko, da mu je pel vedno večjo slavo, čez, da ima prav, ker dela z učitelji kakor s pobalini itd. Umevno je, da sta si g. Salberger in g. Novak prepovedala vsako nadaljno besedo o dr. Šusteršiču, ker imata svoje posebno menje o tem gospodu. In ko je nato Peter Rozman začel rjuti: »Povejte, kaj, kaj je dr. Šusteršič«, je baje — tako so vsaj trdile priče — g. Salberger v nepremagljivi razburjenosti zaklical: »Dr. Šusteršič je svinja« in g. Novak pristavil »dr. Šusteršič je slepar in goljuf«. S tem je Peter Rozman dosegel svoj namen in kot pristni farški denunciant je hitro poklical navzoče za priče, potem pa pil in pil, tako da zjutraj ni vedel, kako se je ponedeljek ob 10. uri zjutraj privabil domov. Tako je namreč sam pod prisego izpovedal pred c. kr. okrajno sodnijo v Kranjski gori, kje se je vršila kazenska razprava zoper g. Salbergerja in g. Novaka na tožbo dr. Šusteršiča. Rozman seveda ni imel nujnejšega opravila, nego da je jedva so se mu nekoliko prepodili vinski in moštni duhovi, hitro svojemu božanstvu, to je dr. Šusteršiču in pa »Slovenec« obadva g. učitelja denunciral. No dr. Šusteršič se je strahovito razljutil. In pravijo, da je hotel sprva oba, g. Salbergerja in g. Novaka, deti ob glavo. Pozneje pa se mu je kolikor toliko milo storilo, da je samo v deželni zbornici zahreščal kakor kak zaboden vol in da je — po svoji stari praksi — vložil kazensko tožbo zoper omenjena dva gg. učitelja. Tako se je tedaj morala izvršiti ta razprava, ker se je od strani obdolženca zavrnila vsaka izjava. Dr. Šusteršiča je zastopal dr. Vilko, ta znani zastopnik neprijetnih tožb. Obdolženca je zagovarjal dr. Konrad Vodušek. Ker so priče potrdile vse, kar smo gori poročali o Petru Rozmanu, o tej »barabi« in tudi dejale, da sta obdolženca v istini rabila neke izraze za dr. Šusteršiča, pred katerimi ga varuje kazenski zakon. Zagovornik dr. Vodušek je vprilo tega omenil, da sta g. Salberger in g. Novak imela v mislih edinole politično delovanje dr. Šusteršiča, ne pa njega osebo čast. Če sta postala preostva v svojih izrazih, zgodilo se je to v veliki razburjenosti, v katero ju je spravil Peter Rozman s svojim izjavljanjem, v razburjenosti, v kateri pa tudi vobče živi večina ljudskega učiteljstva zoper dr. Šusteršiča, ki je, kakor je to znano iz shodov in časopisov, preganjan z vsemi silami svojega strankarskega pontifikata. Tako je tedaj razburjenje med učitelji zoper dr. Šusteršiča priklopelo do vrhunca in že se more govoriti o nekakem silobranu, v katerem se nahaja učiteljstvo pred njim. In ravno v tem silobranu se je zgodilo razžaljenje, radi katerega je dr. Šusteršič še posebej pred sodnijo preganjan g. Salbergerja in g. Novaka. Gospod sodnik Levičnik je upošteval te zelo olajšujoče okoliščine in prisodil vsakemu obdolžencu samo 10 K, to pa vkljub temu, da ju je tožil dr. Šusteršič, prvi poglavar vsega klerikalnega kraljestva radi »svinje, goljufa in sleparja«.

— **Vse za denar!** Pred kratkim je šla neka postarna ženska k spovedi. Ta ženska si služila vsakdanji kruh s tem, da pomiva po hišah. Trd je ta kruh in za to žensko pomeni kronica več kakor za ljubljanskega škofa tisočak. Ta ženska je torej šla k spovedi. In ko je našla svoje »grehe«, ji je rekel spovednik: »Vi tako dosti molite, zato vam ne bom naložil take pokore; namesto da bi molili za pokoro, dajte svojemu stanu primeren znesek za škofove zavode.« Tako je govoril spovednik in potem ženi na dolgo in na široko razkladal, kako važni bodo škofovi zavodi in kako veliko stori za izveličanje svoje duše

kdor kaj žrtvuje za zavode. Ob sebi se razume, da spovednik ni zamenjal govoril. Ženica, ki bi laglje zmolila par tucatov rožnih vencev, nego utripi le eno kronico, je dala za škofove zavode za njene razmere več kot primerno število kronic! Ali ni to simonija? Če želi škof, mu povemo ime in bivališče dotične ženice.

— **Komisija za osebno dohodnino.** Narodni volilni odbor naznanja z ozirom na to, da sta gg. Vaso Petričič in Jos. Lavrenčič odklonila kandidature, da kandiduje namesto njiju gg. Alojzij Vodnika in Zvonimira Zora. Kandidature so torej naslednje: Za I. volilno skupino: kot namestnik Alojzij Vodnik, hišni posestnik in kamnoseki mojster. Za II. volilno skupino kot ud Zvonimir Zor, nadzornik dež. naklade, za III. volilno skupino kot uda Ivan Sušnik, stolni kanonik in Josip Turk, posestnik in obč. svetnik, kot namestnik Ivan Belič, posestnik in gostilničar in Ivan Plantan, c. kr. notar, drž. poslanec in hišni posestnik.

— **Zopet eden!** Prejeli smo in objavljamo: Potrtim sreem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prežalostno vest, da je naše iskreno ljubljeno katoliško kmetijsko društvo v Kamniku po dolgi in težki bolezni, imenovani sušica, mirno izdihnilo. Pogreb preskrbi c. kr. sodnija, ki je parte-list že objavila v uradnem listu. Kakor stroške poroda, plača tudi stroške bolezni, smrti in pogreba zapeljani kmet. Prosi se tihega sožalja! Valentin Benkovič, Jožef Mrak, France Šubelj, Anton Lap, Janez Golob, Florjan Benkovič, Matevž Rupnik, katoliško-narodni backi in likvidatorji.

— **Vesel dan.** Iz Sore pri Medvodah se nam piše: Dan 30. m. je bil za nas Sorčane res krasen dan. Sicer je neprestano deževalo ali vendar se je malone cela fara radovala. Ta dan nas je namreč zapustil, oziroma moral zapustiti znani župnik Hirsche. Moral nas je zapustiti, ker so mu postala tla prevročja. Mož je pri nas divjal kakor kak turški paša. Mislil je pač, da se mu mora vse pokoravati. Ali tudi naši ponižnosti je bilo naposled konec. Čelo njegovi lastni pristaši so mu pokazali zob. Ko jih je neko noč skozi farovsko okno prav po hribovsko opsoval, so mu namazali vrata z —. Na zadnje je tudi škof spoznal, da temu človeku ni več ob stanja pri nas in spravi nam je to surovino izpred nog. In bil je vesel dan za nas, ko je Hirsche pobral šila in kopita in odrinil. Boštanjce pa resno svarimo, naj bodo pazljivi. Hirsche je ravno tako premeten, kakor hudoben in nasilen človek in če hočejo Boštanjci, da jih bo Hirsche respektiral, mu morajo koj v začetku stopiti na kurja očesa.

— **Kamniški Trot** že zopet berači za škofove zavode; predrzen je pa tako, da si upa nadlegovati celo napredne rodbine, kadar ni mož doma. Kadar bo pravega dobil, mu bode dal krepko breco. Škof naj zida svoje zavode, če hoče z rimskim denarjem, ne pa s slovenskim. Kdor da vinar za te zavode, je norec.

— **Slovenske zmage na Koroškem.** Pri občinskih volitvah v St. Petru pri Velkovecu, v Rikarji vasi in v Galiciji so zmagali Slovenci. V Galiciji in v St. Petru so imeli do sedaj nemškutarijo občino v rokah.

— **Campitelli in Rizzi.** O odstopu bivšega dež. glavarja dr. Campitelli pravi „Naša Sloga“, da se Campitelli, ko je v trenutku silnega ogorčenja in velike razočaranosti podal svojo ostavko, pač ni nadejal, da bo ista tako na lahko roko sprejeta in da izginje on ne da bi dobil kak vidni znak zahvale in priznanja onih, o katerih je vedno trdil, da uživa njihovo popolno zaupanje. Gotovo se je spomnil nevhvaležnost tega sveta, ko je videl, da je osamljen in zapuščen od onih, katerim je vstrajno in požrtvovalno služil nad 40 let. Kdo ve, če se Campitelli morda ni nadejal, da njegova ostavka ne bo sprejeta ali da ga bodo njegovi tovariši ali c. kr. vlada prosili, naj ostane na svojem mestu. Ali nihče se ni ganil, nasprotno, vsi so radostno pozdravili njegov odhod. O novem dež. glavarju

dr. Rizziju pravi omenjeni list: „Cesar-ska vlada nije mogla predložiti za to imenovanje pogibeljnijega muža za Hrvate i Slovence Istre, nego li im je novi zemaljska kapetan Rizzi.“

— **Učiteljska vest.** Za Ljubljano sta imenovana gg. Karol Winder, učitelj v Trzinu, in Fran Škulj, nadučitelj v Trzinu.

— **Deputacija učiteljev.** V četrtak je predstavil okr. šolski nadzornik Jos. Turk učitelstvo iz okrajev Novo mesto, Žužemberk in Trebnje novimenuvanemu glavarju v Novem mestu, g. baronu Rechbachu.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri, v nedeljo sta dve predstavi: Popoldne ob pol 3 V. Parme „Amaconke“ ob znižanih cenah, zvečer ob pol 8 pa II. gostovanje gđ. Nigrinove, v slovenski vlogi v igi „Madame sans Gêne“.

— **Slovensko gledališče.** Človek nikdar ne pozabi svoje domovine. Tudi v tujini, ki mu je postala druga in ljuba domadija, se vedno spominja kraja svojega rojstva, kjer je preživel mladostne dni. In če po dolgih letih zopet vidi svoj dom, ga premagajo čutila. Kdor je bil sinoči v gledališču, se je o tem prepričal, ko je stopila na oder Gusti Nigrinova. Po 20 letih je stala zopet pred slovenskim občinstvom in — solze so ji zalile oči. Čutila je, da je tu doma, da je med svojci, da je pred občinstvom, ki ne vidi v njej samo ljubega gosta, ne samo umetnico, a še nekaj več: domačinko, ki se je z lastnimi močmi iz tešnih razmer povzpela do ugleda in veljave. Sprejem pri prvem nastopu na oder je gđ. Nigrinovi pokazal, da je Ljubljana ni pozabila, četudi je že dolgo let poteklo, kar je ni videla, in da živa med ljubljanskim slov. občinstvom najprisrčnejše simpatije. Tisti, ki poznajo Gusti Nigrinovo še iz starega gledališča, so ta večer tudi zapazili, kako se je v teh letih izpremenila Ljubljana in kako se je izpremenila Gusti Nigrinova. Tako polnega gledališča pri slovenski predstavi ni gđ. Nigrinova v Ljubljani nikdar videla. V starem gledališču so bile slov. predstave za časa gđ. Nigrinove redno le slabo obiskovane. Sedaj pa tak napredek v obisku, tako odbrano občinstvo in polno vneve in navdušenja za slovensko umetnost. Ljubljana se je pač izpremenila. Izpremenila pa se je tudi gđ. Nigrinova. Iz nekdanje skromne Gusti je postala odlična umetnica, ki zna v človeških srcih vzbujati radost in trepet, ki zna človeške duše razgrevati in solze privabljati v oči, umetnica, ki dela čast svojemu narodu.

— Za svoj prvi nastop kot gost na slovenskem odru si je gđ. Nigrinova izbrala ulogo Magde v Sudermannovem „Domu“. To je partija, ki od predstavljajke silno veliko zahteva, a ji daje tudi priliko, pokazati svoje umetniške vrline. Kak vseh je v tej ulogi dosegla gđ. Nigrinova, to so najbolje pokazali viharji aplavza, ki so odmevali po vsakem aktu po gledališču. Po šest in sedemkrat se je morala dvigniti zavesa in se je morala gđ. Nigrinova zahvaljevati za te burne ovacije. In te ovacije so bile tudi v polni meri zaslužene. Gđ. Nigrinova je prava in resnična umetnica, izvirnega temperamenta in poleta. Njena Magda je bila v vsakem oziru dovršena. Njena elegantna igra in živahna mimika v zvezi s pristno občutvenostjo in dramatično silo je napravila mogočen vtis, katerega se ni mogel nihče ubraniti. Dolžnost kronista nam tudi velja zabeležiti, da so bogate in čudovito krasne toilette vzbujale občno senzacijo. Naravno je, da je bila vsa pozornost pri tej predstavi osredotočena izključno na gđ. Nigrinovo, kateri je bila vročena pri nastopu velikanjska lira iz cvetlic in krasne šopek ter neko dragoceno darilo. Pozabiti pa se ne sme ostalega osebjja, ki je sodelovalo pri tej igri. Gospa Danilova je bila v ulogi komične tete izborna in je igrala s pravim humorjem. Gđ. Kreisova je bila prav ljubka ali do prave veljave svoje vloge ni napravila. Gosp. Lier je igral starega obristajntanta in ustvaril jako krepke in vseskozi rojeten značaj. Zadržanje bi bilo napravilo še veliko večji vtis, ko bi bil g. Lier v prejšnjih dejanjih nekoliko diskretnije govoril. Pastorja je igral g. Danilo. Znal je svojo vlogo perfektno, tudi igral korektno ali igral je brez čustva. Uloga je krasna, če naj pride do veljave, se mora vsaka malenkost izcelirati. Gosp. Dragutinovič je značaj pl. Kellerja popolnoma zgrešil. Gospod Boleška je imel le neznatno epizodno vlogo, a igral jo je izvrstno. Tu se je videlo, kaj zna celo iz ne-

znatne vloge napraviti — resničen igralec. Zadoštalova sta gospa Dragutinovičeva in g. Nučič.

— **Odbor za pobiranje milodarov v prid bednim Makedoncem** je takoj po svoji sestavi storil potrebne korake, da pridobi za zbiranje prostovoljnih do-neskov potrebno dovoljenje od vlade. Deželno predsedstvo je odgovorilo, da ono v to ni kompetentno temveč — ker gre za inozemce — minist-rstvo notranjih del. Naš velikodušni vladar nam je podal mogočen vzgled ter podaril v blagi namen 10.000 fr. Na dvomimo torej, da bo c. kr. mi-nistrstvo pohitelo ter nam čim prej podelilo prošeno dovoljenje. Dotlej mora odbor čakati s svojim pozivom do slovenskega naroda, ki naj, pri znano usmiljenega srca, po svojih skromnih močeh prisloži bratom na pomoč. Njih beda je grozna, vsaki dan nam prinaša grozljiv poročil. Glad, mraz in boleznj žanjejo smrtno žetev. Rabeljsko službo pa opravlja razuzdana besnost turške, katero opisati se protivi naše pero in pred katero neha biti človeško srce. Tam na jugu umira strašno smrt brat slo-vanski, hitimo mu na pomoč vsaj z — milodari!

— **Spolno slovensko žen-sko društvo.** Prihodnje predavanje, ki je priredi to društvo, bo med božič-nimi prazniki. Predaval bo sodni av-skultant g. Anton Kuder „O prvem razvoju trgovine in o denarju sploh.“

— **Božičnica.** Razdelitev da-rih revnim šolskim otrokom bo — kakor smo že poročali — jutri, v nedeljo, v telovadnici mestne deške ljudske šole v Komenskega ulicah. Odbor gospej, ki prireja te božičnice, deluje že celih 37 let.

— **Društvo za podporo ubožnih učencev in učenek na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani** ima v ponedeljek, dne 21. t. m., ob 6. uri zvečer svoj redni občni zbor v šolski konferenčni sobi (Zatiški dvorec 34. I. nadst.)

— **Dobrodelno društvo ti-skarjev na Kranjskem** priredi, kakor že objavljeno, jutri v ne-deljo 20. decembra 1903 ob 4. uri popoldne v areni »Narodnega doma« božičnico na korist sirotam umrlih tiskarjev. Sodeluje ljubljanska društvena godba. Gostje dobro došli.

— **Pevsko društvo »Ljub-ljana«** priredi svojo »Božičnico« na Stefanov dan, 26. t. m. v društveni dvorani na Turjaškem trgu (Puntigamska pivnica), na kar tukaj opozarjamo. Sodeluje godba c. in kr. pešpolka št. 27. Božično drevo, šaljiva pošta in ples do jutra. Pevski spored: 1. Iv. pl. Zajc: »Večer na Savici«. 2. Dr. Anton Schwab: »Slavica«. 3. »Sveta noč«. 4. Iv. pl. Zajc: »Crnogorac Crnogorka«. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina 30 novč. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

— **Silvestrov večer** priredi, kakor smo že poročali, pevsko društvo »Slavec« dne 31. decembra v dvorani Puntigamske pivnice na Turjaškem trgu št. 1. Poteklo je, vsled nedostajanja prostorov, ravno sedem let, odkar je priredilo društvo »Slavec« enak večer in takrat so bili ti večeri najljubše shajališče ljubljanskega občinstva. Tudi sedaj bode odbor preskrbel za kar najraznovrstnejši vspredd, v prvi vrsti šaljive vsebine, tako v petju kakor v prizorih, da bode mo prijetni zabavi potisnili zadnji dan starega leta nazaj v preteklost, ter pozdravili ob krasni alegoriji mlado novo leto.

— **Planinski večer.** Danes zvečer ob 8 uri bode predaval gosp. prof. J. Zupančič o »zimskih ročicah«. Zato vljudno vabimo p. n. člane in prijatelje planinskega društva k temu zanimivemu predavanju. Lokal »Narodni dom«.

— **Občni zbor slovenskega trgovskega društva »Mer-kurja«** bo v nedeljo, dne 3. janu- varja 1904, ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih. Dnevni red priobčimo pozneje.

— **V Auerjevi pivovarni** v Wolfvilih ulicah št. 12. bo v nedeljo dne 20. t. m. ob 7. uri zvečer sestanek v svrhu ustanovitve nekega podpornega društva.

— **Pri nocojšnji javni vinski pokašnji**, ki se vrši od 7. — 10. ure, bo razstavljenih še ne-kaj novih, po zadnji pokašnji došlih vinskih vzorcev. Skupaj torej 42. Da dobe cenj. obiskovalci pravi pojem o pridelku in dobroti raznih kranjskih vin, svetujemo, naj se pri pokašnji ne oklenejo le ene vrste, marveč naj po-kušajo različna vina in sicer kolikor mogoče po redu, kakor so navedena v zaznamku, katerega bo dobiti pri bla-gajni. — Od prijatelja smo naprosili apelirati na onega mladega gospoda, ki si je pri zadnji vinski pokašnji po-motoma prisvojil tuji dežnik, da ga danes prinese v klet na znani prostor, ali pa naj ga izroči pri blagajni.

— **Umrlj je v Velesovem ta-močni učitelj g. Josip Petkovšek.** — **Naši pastirji.** Iz Vodice se nam piše: Naši pastirji so največ-krat res pravi pastirji, namreč pastirji po izobrazbi in po surovosti. To se je pokazalo posebno takrat, ko se je možila Polona Žitnik, katero je pastir pri oklicih imenoval, ali kakor tukaj pravi-ji, klical za »rokovnjaško«. — Da je to prava beseda na pravem mestu, na-leci, v božjem hramu, o tem ni dvoma. Ali je tako Kristus učil, ali je on svoje vernike zmerjal z rokovnjači? Naši pa-stirji pravijo vendar, da samo to uče, kar je Kristus učil. Ker je pa sinaba Polone Žitnik mislila, da kar pastir stori, vse prav stori, je tudi ona prejšnji mesec enkrat klicala Polono Žitnik za »rokovnjaško«. Toda sinaba se je v tem zelo zmotila, kajti Polona Žitnik je hitro tekla v Kamnik tožiti svojo taščo. Zakaj ni Polona Žitnik tožila pastirja, ki jo je javno, na leci, v pričo cele fare imenoval »rokovnjaško« je res neumevno; mogoče zato ne, ker se je bala, da bi ji pastir ne naredil, da bi mora hodila njene prašiče tlačiti. Vera peša, pešala pa bo še hitreje, kajti vsak dan bolj vidimo, da so naši pa-stirji postali pastirji samo zato, da oblastno s prižnice vpijejo na svoje ovce in da morejo po svoji volji striči volno s svojih backov.

— **Narodna čitalnica v Idriji** je imela v četrtak svoj redni občni zbor v navzočnosti 24 članov. Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je imel odbor 11 sej, društvo je med letom priredilo 3 večje veselice ter več manjših zabav. Čitalnica je bila naročena na 10 slovenskih, 3 češke in 1 nemški list. Članov je 67. Po blagajnikovem poročilu je imelo društvo 1758 K 46 h dohodkov, 1484 K 32 h stroškov, prebitka torej 274 K 14 h. Za napravo nov-ga po-hištva se je vzel posojilo 2400 K, v isti namen so darovali gg. dr. Horvat 250 K, V. Lapajne 100 kron in J. Šepetavec 80 K. Za op-ravo novih društvenih prostorov se je potrošilo 2567 K. Na predlog g. Drag. Lapajne se je stari odbor z vzklikom zopet volil in sicer so v odboru gg.: dr. Fran Horvat, predsednik; dr. St. Bevč, tajnik; Anton Krapš, blagajnik; dr. Fran Karfik in Josip Šepetavec, odbornika.

— **Štirirazredna dekliška ljudska šola v Kranju** priredi v nedeljo, dne 20. decembra 1903, v telovadnici c. kr. Franc-Jožefove višje gimnazije v korist ubožnim učenkam in v napravo harmonja božičnico. Začetek točno ob štirih popoldne.

— **Prostovoljna požarna bramba žalska** priredi božično veselo c. dne 26. t. m. v dvorani g. Franca Hodnika.

— **Velike nerednosti v graškem mestnem gospo-darstvu.** Graški listi, ki tako lačni planejo po vsakem slovenskem uradu, kjer gredo računi za nekaj kronic navz-kriz, trdovratno molče o velikanskem sleparstvu, ki se je razkilo v graškem mestnem gospodarstvu. Za leto 1904 se je izkazalo v proračunu 702.302 K primanjkljaja. V ta namen so se mo-rali prebivalstvu naložiti novi, zelo ob-šutni davki, hišnoobrestni davek se zviša za 8%, na vino in mošt, na zi-danja in stanovanjske cene se naložijo novi davki, tako da bo mesto v enem letu obremenjeno na novo za 906.000 K. Ker je vseh najemnih strank v Gradcu 33.000, se zviša za vsako stranko na-jemnina povprečno za 31 K. Pa to še ni vse. Dognalo se je temveč, da ima mestno gospodarstvo okoli 700.000 K primanjkljaja, ki se je že celo vrsto let zamaščeval. To je naravno gorostasna sleparija. Kdo je ponarejal vsako leto račun-ske zaključke? Ali so obč. svetovalci ne-dolžni, ki so vendar vsako leto račune pregledali in odobrili? To so vprašanja, ki morajo tudi osrednjo vlado brigati. Graška nemška klika pa si bo iz blata pomagala najbrže na ta način, da bo žrtvovala župana, v ostalem pa nadalje trdovratno molčala. Sedaj imajo bruno, da se jim ne bo treba zaletavati ob slovenske pezdije.

— **Slovenski občinski svet — v Münzschlussu.** Po pravici bi lahko tako nazivali občinski zastop, ki se je večeraj konstituiral, kajti župan se imenuje A. Werba (Verba), dva svetovalca pa Jerou-schek (Jerovšek) in Simon Tschitschek (Čiček).

— **Nesreča vsled nepre-vidnosti.** Pred par dnevi je kupil posestnik in gostilničar Ant. Zajc iz Bistrice pri Mokronogu od nekega krošnjara pol litra »Essig-Extraot«, ki se rabi za kis. Postavil je kupljeni strupeni kis na mizo in čez nekaj časa je prišla gospodarjeva dekla ter dala to kislino, misleč da je voda, piti gospodarjevi 3letni hčerki, ki je takoj drugi dan po grozljivih bolečinah umrla. V hiši žalosti je vse od te nesreče v dno srca potrito.

— **Izpred sodišča.** Kazenske obravnave pri tukajšnjem dež. sodišču. 1) Posestnikovi sinovi France in Andrej

Škerl ter France Zakotnik in drugi fantje so ponoči na 4. vinotoku v Kle-čah, oboroženi z vilami, s krampežem in z neko prekljo napadli iz Anžičeve gostilne domu idočo fante, brata Fran-ceta in Janeza Severja, Janeza Kregarja in Andreja Severja radi nekega prepira in izivanja od strani bratov Škerl, ki se je prej vršil v Anžičevi gostilni. Po-bili so Franceta Severja na tla in mu prizadejali 3 poškodbe, od katerih ste-bili oni na desni strani glave in na levi roki težki; tudi Kregar je dobil več lahkih poškodb. Franc Škerl je bil obsojen na 7 mesecev, brat Andrej na 5 in Zakotnik na 6 mesecev težke ječe. 2) France Kastelic, kočijaž pri grofu Waldersteinu v Ljubljani, je iz-maknil svojemu gospodarju srebrno po-sodo za kavo vredno 50 K, srebrno posodo za čaj, vredno 30 K, posrebrno posodo s srebrnim pokrovom za sla-dkor, vredno 10 K, ročno zrcalo, majhno posodo za pepel, 4 vrčke in preobleko za blazino. Obdolženec je tatvino pri-znal; obsojen je bil na 2 meseca težke ječe. 3) Jožef Okeršlar, tovarniški de-lavec v Vrjah se je sprl v Medvodah z delavcem Valentinom Zlebnikom, ki ga je hotel vdariti, nakar mu je pa ob-dolženec, ki je ravno rezal kruh, v svojo obrambo nastvil nož, po katerem je Zlebnik mahnil in se ranil na desnih podlehkih. Okeršlar je bil oproščen krivde težke telesne poškodbe.

— **Samomor.** V Babnem polju se je 15. t. m. ustrelil 20letni Anton Weber. Vzrok samomoru so bili baje domači prepri.

— **Odbor društvene godbe** naznanja vsem sl. društvom, gg. kavar-narjem in gostilničarjem, da godbo oddajati pravico ima le odbornik g. Oskar Terglav, upravitelj tiskarne Karol Till, Kongresni trg, ter naj se pismeno ali ustmeno obrnejo do njega. Isto velja tudi za zunanja društva.

— **Nemški vojakji napadi slovenskega vojaka.** O tem do-godku smo danes v položaju po na-tančnih poizvedbah poročati nasle-dnje: V nedeljo okoli pol 12 ure po-noči so prišli trije vojaki Belgijci narednik Rossner, četovodja Mayer in neki deseterik v družbi dimnikar-skega mojstra Jožefa Spitzerja v go-stilno Viktorja Petscheta »pri Bavar-skem dvoru«. Ob 12 uri so ti gostje hoteli imeti še piva in gostilničar jim ga je dal prinesiti z besedami: »Die Deutschen bekommen bei mir immer Ber, die Windischen nicht«. Nato je eden vojak dejal: »Draussen ist ein Windischer«. Menil je topničarskega ognjičarja Rudolfa Fajdiga, ki je bil v prvi sobi in ga je vojak videl skozi vrata. Nato je šel gostilničar Petsche k Fajdigi in mu rekel: »Sie sind ein Windischer«, nakar je Fajdiga, ki je bil popolnoma trezen in miren rekel, da ne more nič zato, če je njegova mati Slovenka. Med tem so prišli Belgijci in Spitzer iz druge sobe in četovodja Mayer je zaupil: »Hinaus mit dem Windischen« in dimnikar Spitzer se je spustil v njega, nakar so ga še drugi obkolili in ga zme-rjaje z besedami: »Windischer Hund Windisches Gesindel« potisnili na cesto. Zunaj so ga hoteli tepati in Fajdiga je potegnil sabljo in udaril Spitzerja, da ga je ranil na glavo. Petsche je nato letel v sobo in vzel nočno omario revolver in je hotel iti zopet na cesto, kar pa sta mu za-branili njegova žena in njegova sva-kinja. Zunaj so bili med tem Fajdiga zveli sabljo, katero pa mu je bil nek civilist takoj dal nazaj. Vojaki so peljali Spitzerja k vodovodu in mu sprali rano, nato pa so stekli za Fa-jdigo, ki je že odšel domov in dohiteli na železniškem prelazu. Po-tegnili so takoj sabljo, in ker je Fajdiga nato tudi potegnil sabljo, se začeli dvobojevati. Eden vojak je dejal drugemu: »Tuns nur gut prieren, ich werde ihm schon von der Seite kriegen, ich werde dir schen-geben, verfluchter windischer Hund«. In kmalu nato jo je dobil Fajdiga sabljo odzadel po glavi, da se zgrudil na tla. Vojaki so mu iz-pri tem tudi klop z glave. Vojak napadalo so se nato odstranili in s Spitzerjem odpeljali v vojašnico Metelkovihih ulicah, kjer so stvar svoje naznanili. Ko se je Fajdiga ve-del, je šel iskat kapo in ker je našel, je šel nazaj k »Bavarskem dvoru«. Tukaj so ga spravili k zdravniku v hiši, da ga je obvezal in mu je šel s topničarsko vojaško patruljo v vojaško bolnišnico. Med potjo prišla nasproti vojaška patrulja Faj-gijcev, ki je peljala Fajdigo najpopto v vojašnico in šele od tam so ga slali v bolnišnico.

— **Mlad tat.** Trinajstletni deček V. D. je ukradel večeraj zlati stan in nekaj denarja. Z ukradeni denarjem si je kupil vstopnico za da-lišče.

— **Tatvina v Hrušici.** Ljubljane izgnani tat Mako Potoc je nekaj časa v Hrušici na Gor-skem delu, kjer je stanoval pri lič-niku baraka Ivanu Groicherju. Ko

dobil svoj zaslužek je pobegnil iz Hrušice in ukradel svojemu sodelavcu Iv. Weissmannu havelok, Groicherju pa je odnesel 35 K 66 vin., katere mu je bil dolžan na hrani in na stanovanju.

— **Povozil** je danes dopoldne na Dunajski cesti hlapec Anton Saver, stanujoč na Poljanski cesti št. 52, šolskega učenca Peregrina Jamška iz Vrhopolj.

— **Iz Amerike** se je pripeljalo danes zjutraj 25 oseb.

— **V Ameriko** se je odpeljalo včeraj ponoči z južnega kolodvora 8 Črnogorcev.

— **Najdeno.** Mesar Josip Toni je našel danes dopoldne na Mestnem trgu denarnico z vsebino 25 K.

— **Koncert društvene godbe** vrši se jutri zvečer v restavracijskih prostorih gosp. Kenda Židovska steza. Začetek ob 8 uri zvečer. Vstop prost.

— **Delovanje mestne posredovalnice za delo in službe.** Od 11. do 17. decembra je dela iskalo 6 moških in 14 ženskih uslužbenec. Delo je bilo ponudeno 4 moškim in 19 ženskim uslužbencom, v 18 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. januarja do 17. decembra je došlo 2777 prošelj za delo in 2653 deloponudbe. V 1660 slučajih je bilo delo sprejeto. Delo dobe takoj moški: 1 vrtnar, 1 najemnik vrta, 2 kočijaži, 1 vajenec za gostilniško in klavirsko obrt; ženske: 1 prodajalka mešane stroke, 1 prodajalka začelnica, 5 natakaric, 2 orožniški kuharici, 4 deklice za vsako delo, 5 kuharic, 4 deklice k otrokom. Službe iščejo moški: 2 komiji, 1 pisar, 1 masinist, 1 mizar, več trgovskih slug; ženske: 2 šivilji, več računajočih natakaric in drugih poslov. Od dati je več mesečnih sob za 1 in več oseb, 4 stanovanja z 1 in 2 sobama. V najem se iščejo stanovanja z 2 in 3 sobami. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

— **Hrvatske vesti.** Škofa Strossmayerja ni zadela kap, kakor so javljali časopisi, ampak je samo lahko bolel. Bolezen pa se mu je že obrnila na bolje in je sedaj že izven vsake nevarnosti. — Nezaupnico madjaronskemu poslanca duhovniku I. G. Marincu priobčujo reški »Novi List«, ker se je udeležil banketa na čast grofu Khuenu. — Madjarsko državno pravdnistvo proti »Novemu Listu«. Državno pravdnistvo je dvignilo obtožbo proti uredniku »Novega Lista« na Reki radi hujškanja proti madjarski narodnosti. — Prva hrvaška operna predstava na Reki. V četrti se je igrala na Reki prva opera v hrvaškem jeziku. »Jadranska Vela« je namreč uprizorila v hotelu »Sušak« Biodekovo opero »V studencu«. Predstava se je vrlo dobro obnesla, vsled česar se bo z opernimi predstavami nadaljevalo. — Svojo 100letnico je te dni slavila v Zagrebu gospa Ivana Hertmannova. Starša ima 135 otrok, vnukov in pravnukov. Vsi njeni potomci so vzgojeni v rodoljubnem hrvaškem duhu. — Instalacija novega reškega guvernerja barona Ervina Rossnerja bo v drugi polovici meseca januarja. — Mohamedanski akademiki proti nadškofu Stadlerju in katoliški propagandi v Bosni. — Islamski akademiki na Dunaju so poslali Reis-ul-ulemi za Bosno in Hercegovino Mehmedu Tevliku efendiju Azabagiću, sarajevskemu županu Nezimu ef. Skali in vrhovnim šerijatskim sodnikom spomenico, v kateri so britko pritožujejo proti nasilnemu spreobratanju muslimanov po nadškofu dr. Stadlerju in proti katoliški propagandi v Bosni in Hercegovini vohbe ter pozivljajo gori navedene islamske dostojanstvenike, da naj odločno zahtevajo od vlade, da se zabrani ta katoliška propaganda. Ako bi vlada ne hotela ničesar storiti, naj gre do cesarja, in ako bi tudi to ne pomagalo, naj odloži svoja mesta.

— **Najnovejše novice.** — V češkem gledališču v Brnu je nastala kriza. Zaradi ostre kritike v listih je ves gledališni odbor demisioniral. — Pobožna želja španskih klerikalcev. V Madridu umrl kardinal Herrero je zapustil oporочно 50.000 pezet za nagrado tistemu generalu, ki se mu pooreči, postaviti na ameriška tla toliko armado, da bo ž njo maščeval špansko čast za Kubo in Filipine. Denar ostane naložen v španski banki. — Sod petroleja se je razletel v francoski vasi Clonay, vsled česar je zgorel dotični trgovec, žena in dva otroka. — Velike tatvine so zasledili pri belgrajski eksportni banki. Mnogo menio manjka. — Bivši italijanski ministrski predsednik Zanar-

delli je za smrt bolan ter ni upati rešitve. — Spovedniki štrajkajo v bolnišnicah v Monakovem, ker je bil neki kaplan odpuščen zaradi nemoralnega izpisa ženak na smrtni postelji. — Trpinčenje jejetnikov. V Varšavi so v preiskovalnem zaporu po naročilu policijskega poveljnika Arnolda nekega Sadowskega tako trpinčili, da je med mukami priznal tatvino, katere so ga dolžili; obenem pa si je priskrbel strup ter ga izpil. Pred smrtjo se je izpovedal, da je nedolžen ter so ga le z mukami prisilili, da je priznal. Arnolda so obodili samo na dva meseca hišnega zapora. — Dva električna vozova sta trčila skupaj v Parizu; ranjenih je bilo 17 oseb. — Ljubavna drama. V nekem dunajskem hotelu sta se ustrelila dva mlada zaključnjca, ki ju še niso spoznali. — Pruska justica. V Poznaniu je prestal dveletno ječo zaradi razžaljenja veličanstva poljski urednik Rakowski, toda še sedaj ga niso izpustili, temveč se je začela zoper njega nova preiskava, češ, da je hotel podkupiti pruske državne uradnike.

— **Živel učitelj!** Hrvatski list »Napriedak« je prinesel nedavno vrlo značilno dogodbico, ki bi se bila lahko prigodila tudi na Kranjskem. Nekemu učitelju so priredili njegovi častilci povodom štiridesetletnega marljivega in zaslužnega delovanja sijajen banket. Slavnostni govornik, ki je ob tej priliki pozdravil jubilarja, je končal svoj govor z vzklicem: »Živel g. učitelj!« — Prosim Vas, pa od česa? je pripomnil nato lakonično in popolnoma umestno slavljence.

— **Velika poverjenja na Črnogorskem** so razkrili ravno kar pri državni upravi, kakor poroča belgrajski »Stampa«. Kontrolna komisija je dognala, da manjka 1.308.000 K. Poverjenja so se udeležili civilni, duhovski in vojaški dostojanstveniki. Bati se je, da bodo preiskave razkrile še večje nerednosti.

— **Čudna prikazen.** Iz Tanzaroga se poroča, da je tam Azovsko morje odstopilo od brega tako zelo, da se vidijo morska tla na več milj daljave. Hud vihar zastira mesto z oblaki peska. Vsled pomanjkanja vode so tovarne stavile delo. V pristanišču je velik nered, ker leže ladje na suhem.

— **Koristna pobožnost.** Prismojenih pobožnikov se nikjer ne manjka. Vse pametna prekašajo Sicilijanci v pravi »pobožnosti«. Največja pobožnost in zasluga pred Bogom za Sicilijance je v tem, da ližejo cerkvena tla z jezikom od glavnih vrat do velikega altarja. Posebno higijenično in okusno sicer to ni, a mehanizem tako pobožnost zelo ugaja, ker jim ni treba pometati in umivati tal.

— **O grofu Tolstemu** piše neki list: »Poletje je bil grof, kakor znano, bolehen, zadnja dva meseca pa si je zopet opomogel. Četokrat se čuti Tolstoj celo še mnogo mlajšega kot je v resnici. Vsi, ki pridejo k njim v dotiko, občudujejo njegovo telesno in duševno živahnost. Grof Tolstoj se zopet bavi z najraznovrstnejšim pisateljskim delom. Nedavno je spisal nekaj pravljic legend.«

— **Italijansko kavalirstvo.** V Italiji splošno znani milanski sportsman Angelo pl. Vecchio je povabil nedavno k sebi mladega bogataša Luigia Berreto. Med tem ko je Berreto sedel v čakalnici, priplazil se mu je od zadaj Vecchijev sluga ter ga naglo privezal k stolu. Nato je vstopil v sobo Vecchio z revolverjem v roki ter svojega jetnika prisilil, da je podpisal menico za 70.000 lir in oporoko, v kateri je njega postavil za dediča. Nato ga je sluga odpeljal iz sobe, imel pa je nalog, da ga zunaj umori. Slugi se je bogataš smilil ter ga je izpustil. Preden pa so prišli orožniki, je Vecchio pobegnil.

— **Narobe svet.** Kar prorokujejo sovražniki ženske emancipacije, to je že davno vpeljano na otoku Tiburon v Kalifornijskem zalivu. Na otoku živi neko indijansko plemo, ki je prišlo iz Amerike na otok. Plemo šteje dandanes le še nekaj stotin ljudi, ki žive po nekakih amaoonskih običajih. Plemo vlada nekaj vrhovni zbor, v katerem pa imajo besedo le ženske. Moški niti ne sme v zbornico. Zborovanja vodi ženska precej pametno in energično. Moški opravljajo vse nižje posle, se bavijo z gospodinjstvom, ribarstvom in poljedelstvom, dočim ženske ves dan pohajkujejo ter tudi odgojo otrok prepustijo starcem in slabotnim osebam.

— **Sežiganje vdov** ob enem z umrlim možem je še v Indiji vedno v navadi. Ker angleške in nizozemske vlade strogo kaznujejo sežiganje živih vdov, pomagajo si Indijci na ta način, da prisilijo vdovo, da si na grmadi prebode srce, in potem je seveda ne sežgo živo, temveč že mrtvo, a oblasti tega ne morejo kaznovati. Prostovoljno pač ne gre nobena vdova na grmado,

toda če bi se hotela upreti staremu običaju, razglasi se za prečestnico, ki je prelomila svojemu možu zvestobo, in življenja take ženske je med fanatičnimi rojaki slabše kot izgnanega psa. Nedavno je umrl v Valiju rajah Ngura Agung. Zapustil je dve mladi vdovi, ki so jih sežgali. Ker je bil rajah zelo star, pač nista mladi vdovi šli prostovoljno na grmado.

— **Za topove** zahteva naša vojna uprava 38 milijonov kron, katere svote naj bi se izplačalo že prihodnje leto 15 milijonov. Novi topovi bi naj bili iz bron. Kakor pa trdijo nekateri strokovnjaki, bron za ta namen ne velja dosti ter se lahko zgodi, da bo že v par letih treba nadomestiti bronove cevi z jeklenimi. Ogromni milijoni bi bili zavrženi, in od davkoplačevalcev se bodo zahtevali novi milijoni.

— **Švoboda na Ogrskem.** Iz Klausenburga se poroča: Odvetnik dr. Kanisj Maniu je 25. svečana t. l. priobčil v rumenskem dnevniku članek, v katerem je med drugim dokazoval, da Madjari druge nemadjarke narodnosti zatirajo. Dr. Maniu je nadalje označil stremljenje, iz Ogrske ustvariti veliko enotno narodno državo, kot nezmišelnost, katere grozni vpliv se že sedaj živo čuti, ko gineva na vseh koncih in krajih ugled in spoštovanje pred državno avtoriteto in ustavo. Pisatelj je tudi zanikal, da bi bila Ogrska pravna država in zatiral, da jo kot tako morejo smatrati edinele duševno omejeni Madjari. Državno pravdnistvo je zaradi tega članka dvignilo proti dr. Maniu obtožbo radi varstva in hujškanja proti madjarski narodnosti. Dr. Maniu je prišel pred porotnike. Po dogani razpravi so porotniki proglasili obtožbenca krivim in sodišče ga je na podlagi tega pravorek obsojilo na tri leta težke ječe. Dr. Maniu se je pritožil na najvišje sodišče v Budimpešti, katero pa je to sredo njegovo pritožbo zavrglo! Torej bo moral dr. Maniu radi enega članka v triletno ječo! Pri nas dobe tako kazni samo — ubijalci. Oj, ti zlata madjarska švoboda! Ali se more še sploh imenovati Ogrska kulturno, civilizovano država?

— **Bogat beraški red.** V Grenoblu na Francoskem je bil nedavno razpuščen red kartuzijancev, ki spadajo, kakor znano, med beraške redove. Dasi bi potemtakem ne smeli imeti nobenega premoženja, imeli so velike tovarne za likerje, ki so dajale samostanu na leto po 4 milijone frankov dobička. Da bi znižali tolike čiste dohodke, zapisal je prior na vsakega meniha po 40.000 frankov letne plače. Menihi seveda niso dobili niti vinjara, temveč se je ves dobiček stekal leto na leto v samostansko blagajno. Kako bogat je bil ta red, kaže najbolje to, da je prior kupil neko slovečo likerjevo marko za 4 1/2 mil. frankov.

— **Denar v nogavicah** nosijo po največji modi ameriške dame v državi Missouri. Toda ne v nogavicah na ta način, kakor pri nas nekateri kmečki skupni, ki zavežejo srebrnjake v staro nagavico ter isto zakopljejo v slamnico ali v žito. Ne, ameriške lepoticke vtaknejo denarnico za obuto nogavico, t. j. med nogo in nogavico. Tam je denar varen pred dolgorprstniki, ker je baje ženska kožica med kolenom in členkom najbolj občutljiva. Nova moda je tedaj praktična, le malo nerodno je za damo, kadar mora denar šteti. Ravnatelju neke banke so se smilile dame v zadregi, vsled česar je dal urediti zraven urada posebno sobo s tremi taburetami razne velikosti, na katere devajo dame nogo, da izvlečejo denarnico.

— **Madjarska morala.** V Beke-Gyuli se je poročil okrajni sodnik Nyisztor s prvo krasotico v mestu, Ano Modrony. Nekaj časa sta živela prav srečno, toda žena je začela kmalu gledati za drugimi moškimi. Nekega dne je našel mož pri njej v postelji diurnista Kubika, grdega, pohabljenega človeka, ki je bil od nekda v posmeh v mestu. Sodnik je Kubiko hudo pretepel, a žena le ni opustila svojega razmerja z njim. Nedavno pa je umrl sodnik za zastrupljenjem. Tedaj pa je prišel k sodišču neki rumenski kmetijski fant ter izpovedal, da ga je lepa sodnikova žena naprosila, naj pride v sodnikovo sobo ter istega ubije ali pa ustrelji, ako ne bo umrl za strupom, ki mu ga sama dá v jed.

— **Srečen huzarski poročnik.** Poročnik Fr. Bartl pri debrecinskem huzarskem polku je naznanil polkovnemu poveljstvu, da se odpove časti in dohodkom poročnika, ker mu je umrl v Avstraliji stric Avgust Bartl, ki si je nabral toliko bogastva, da je zapustil poročniku in dvema njegovima bratoma 75 milijonov kron.

— **Puščavnik.** V gozdu pri Fuenterrabiji v Španiji so našli finančni stražniki kakih 30 let starega moža, ki je bil oblečen samo v živalsko kožo. Takoj je zbežal v svojo volino pod skalo ter vohod zabarikadiriral. Finančarji so udrl v brlog, kjer so prijeli tega uprav predpotopnega človeka z

dolgo brado in lasmi. V brlogu je imel ležišče iz mahu ter kamenito sekuro. Živel se je večinoma s surovim živalskim mesom. Stražnik mu je ogrnil svoj plašč ter so ga peljali k sodišču, kjer je povedal svoje ime ter, da je sklenil do smrti živeti sam v gorah, ker ni mogel dobiti službe.

— **Roparski umor v bolnišnici.** Bivši angleški poslanec Drucker je nedavno umrl v neki bolnišnici v New Yorku. Kmalu pa se je dognalo, da so Druckerja bolniški strežniki narkotizovali, oropali in umorili. Drucker je namreč imel pri sebi 300.000 f štrl.

— **Na ribi je jeznil** neki 60 letni kozak Krasnojarskega polka v Kaspiškem morju. Kozaki so nabirali kaviar velike ribe bjeluge. Omenjeni kozak je zasadil velikanski ribi železni kavelj v hrbet; toda riba je bila močnejša ter je potegnila kavelj s kozakom vred pod vodo. Kmalu pa se je pokazal kozak zopet nad vodo ter z veliko hitrostjo drvil po morju. Prišel je namreč ribi na hrbet, ki je bežala z njim. Tovarši z brega so obupanemu jahalcu zbadljivo klicali: »Drzi ga! Drzi ga!« Ob enem so poslali nesrečniku čoln na pomoč. Kozak pa je med jezo ribo tako upehal, da so jo brez težave potegnili v čoln. Taki »čudeži« se gode sicer le v pasjih dneih.

— **Moralnost v nemških planinah.** Na gorjaštajerskih planinah grofa Sylva-Tarouca že oglje neki Kirchleitner. Gospodinja mu hči Ana. Predvčerajšnjem se je bajta užgala, ko sta bila oče in hči pri ogljenih kopicah. Hči je stekla v bajto po svojega 1 1/2 leto starega otroka, ki pa je že vsled opeklin umrl. Sedaj je šele oblast zvedela, da je oče Ana tudi oče njenega otroka. Hči se je čudila, da bi bilo kaznjivo, ker sta živela z očetom po planinskem pregovoru: »Auf der Alm da gibts ka Sünd!«

— **Pop je povsod enak.** Iz Mohaw, Mich. v Ameriki poroča »Glas Naroda« naročnik: »Dne 17. t. m. je ponesrečil naš rojak Ivan Molo pri delu v rudniku. Urgala se je skala, katere ga je na mestu usmrtila. Pokojnik je bil ud društva sv. Jožefa. N. H. Z. V stari domovini ostavlja ženo in pet otrok. Doma je iz poljanske župnije pri Črnomlju. Da nesrečniku omislimo verski pogreb, naprosili smo našega župnika M. P., da ga spremi k zadnjemu počitku. Toda ta nam je odgovoril, da ga ne pokoplje, ako ne plačamo — dol 25 za cerkev sv. Jožefa v Calumetu. To je zelo žalostno, kajti po mojem mnenju je vera prva in potem šele denar. Nato smo naprosili francoskega župnika, kateri je izvršil vse potrebno, da smo nesrečniku priredili verski pogreb. Najsrčnejšo zahvalo izrekamo imenovanemu duhovniku iz Phoenixa.« Taki so povsod, doma in v svobodni Ameriki. Farška bisaga je glavno, vera pa le pomoč za polnitev bisage.

Književnost.

— **A. Aškerc: Zlatorog,** narodna pravljica izpod Triglava. Založil L. Schwentner, tiskala »Narodna tiskarna«. Cena 1 K 60 v, po pošti 1 K 70 v. »Zlatorog« je pravljica v verzih. Aškerc jo je zložil tesno po narodni pravljici, ki jo je svoj čas priobčil Karol Dežman v »Lah. Ztg.« Znano je, da je tudi Rudolf Baumbach zložil epos pod tem naslovom. Toda med Aškercem in Baumbachom delom je velik razloček. Baumbach ni razumel slovenske pravljice oziroma njenega bistva. Posnel je po pravljici pač snov, idejo, ali obdelal jo je po svoje. Aškerc pa se je tesno držal narodne pravljice in zato je njegovo delo nekaj popolnoma drugega, nego Baumbachov »Zlatorog«. Prav z ozirom na to, da se spozna razloček med Baumbachom in med Funtkovim delom in da se vidi podlaga, na kateri je Aškerc zasnoval svojega »Zlatoroga« prijavljamo v današnjem listku po Dežmanu priobčeno narodno pravljico, toliko raje, ker do sedaj ta biser narodne naše književnosti — kolikor je nam znano — sploh še ni bil natisnjen v slovenskem jeziku.

— **Aškerc: Dva izleta na Rusko.** Črtice iz popotnega dnevnika. Pretisk iz »Ljubljanskega Zvonca« 1903. Založil L. Schwentner, tiskala »Narodna tiskarna«. Cena 1 K, po pošti 1 K 10 v. Ze ko so te črtice izhajale v »Zvoncu«, jih je obširno čitalo z zanimanjem. Razume se ob sebi, da priobčimo o teh dveh delih posebno oceno.

— **Abbazianer Almanach.** V založbi M. Vahtarja v Opotiji je izšel jako ličen in priročen koledar, kateremu je dodan skrbno sestavljen izkaz o vseh opatijskih zadevah, ki jih je treba tako domačinu kakor tudi tujcu v vsakdanjem življenju. Almanah je uredil Fr. Tavčar. Ure-

ditelj kakor založnik s'a oba Slovence. C-na izvodu 1 K 50.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 19. decembra. Danes ima avstrijska delegacija sejo. Na razpravi je budgetni provizorij. Razpravo je otvoril dr. Kramar s tako ostrim govorom, kakršnega v delegaciji še ni bilo slišati. Kramar je očital ministrskemu predsedniku dr. Körberju, da je krono napačno informiral in da na brezvesten način zlorablja avtoriteto krone za svoje namene. Prezident Gautsch je govornika opomnil, naj ne vlači krone v debato. Kramar: »Jaz le želim, naj bi tudi ministrski predsednik Körber ne vlačil krone nič drugače v debato, kakor jaz. Körber zlorablja avtoriteto krone, da prikrije ž njo svoj lastni bankerot.« Prezident Gautsch je tu govornika zopet opomnil. Kramar: Körber je ruiniral državne finance in uničil parlament. Avstrija je postala podobna nekakemu barju. Tu je Gautsch tretjič opomnil govornika. Kramar je končal, da je zahteva glede notranjega uradnega jezika in češkega vsučilišča utemeljena v zakonu in da imajo tudi Čehi pravico do tega, kar že davno imajo nemški Štajerci in nemški Trolci. Čehi bodo nadaljevali obstrukcijo na vsak način, že ker nečejo, da bi se reklo: V Avstriji zmaga samo nemška obstrukcija. Potem je govoril Biankini in sicer jako vehementno. Govoril je o vinski klavzuli, o hrvaških razmerah in o hvaležnosti Habsburžanov. Govorili so potem še Kaftan, Delugan in Vasilko na vrsto pride še Kliemann. Nemci so hoteli najprej odgovorjati Kramaru, a so si premislili, češ, saj ni govoril proti Nemcem, nego le proti vladi.

Budimpešta 19. decembra. Danes so bili v poslanski zbornici med opozicijskimi poslanci silno burni prizori. Vzlic tem nasprotjem v opoziciji ne more zbornica končati razprave o rekrutnem kontingentu. Ostanek opozicije obstruira to predlogo tudi danes in hoče obstrukcijo tudi pri specialni razpravi nadaljevati, tako da bo rekrutni zakon morda šele čez mesec dni parlamentarno rešen.

Beligrad 19. decembra. Skupščina je dovolila pol milijona dinarjev za Macedonce.

London 19. decembra. Nekateri listi poročajo, da je vodja makedonske vstaje, Boris Sarafov, prišel sem.

Dolžnosti slovenskega trgovca so:

1.) Dopisovati v slovenskem jeziku, bodisi z Nemcem ali Lahom.
2.) Zahtevati od trdk slovensko dopisovanje, račune, naznanila potnikov itd.

3.) Zahtevati od trdk slovensčine zmožne potnike.
Tako združeni storili bomo veliko za sveto narodno stvar!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vplivi tega zdravila, zlasti koristnega kot bolezni utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 1.90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJU, Tuchlauben 9. V zalozh po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (10-17)

Edno, od profesorjev in zdravnikov preizkušeno in priporočeno, **halilne prosto** čistilo za zobe je dr. J. G. Poppa, c. in kr. dvornega zobozdravnika na Dunaju XIII/6, pristni

Anatherin
ustna in zobna voda proti vsem ustnim in zobnim bolečinam le v gori vpodoben steklenici K 2.80, 2 — in 1 —.
Creme za zobe v lončkih brez škodljivega mila, a 60 vin. ohrani usta, zobe in zobno meso res vedno lepo, zdravo, brez duha in bolečin. II (2966-3)
»Anatherin« pasta za zobe v steklenici K 1.40, v zavoju 70 vin. Pralica za zobe K 1.20. Flomba za zobe K 2—. Mito iz zelišč 60 vin.

Na prebavljalne organe se mora paziti, kajti ni nobenega drugega organa v človeškem telesu, ki bi vsled najmanjšega motenja, tako obširno uplival na druge organe in istim pripravil najhujše posledice. Pazi se na prebavljalne organe ako si prizadevamo njihovo delo olajšati s tem da vzbuja delavnost prebavljalnih organov z mlo odvajajočim sredstvom. Tako sredstvo imamo in sicer že 40 let najbolj znano dr. Rosa balzam za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik vurejeji. Dobiva se pa tudi po tukajšnih ...

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretno stročnice.
Dobiva se povsod. (705-41)
Glavna zaloga: Dunaj, I., Predlbergasse 5.

Mnogo denarja si prihranite, če si doma barvate obleke, bluze, trakove, nogavice, otroške obleke itd. itd. Pobarva se brez truda v par minutah, uspeh je nepričakovano lep in ne stane skoraj nič, če rabite za to zak. zavar. barvilo za blago „FLOX“. Poskusni zaviti po 20 h, originalni lončki vsake barve à 70 h (črno in vijolično tegethof-bian) 10 h več). Poskusni zaviti so zastonj, ker se za to založenih 20 h pri nakupu originalnega lončka odšteje.

„FLOX“ (3031-3)
podjetje barvil za blago
Dunaj, VI., Wallgasse 34.

ALBOFERIN
redilno in krepilno sredstvo.
Red. kri, jači živce, pospešuje slast do jedi.
Klinično preizkušeno: odlični zdravilni ga priporočajo za slabokrvne in prebolele ljudi in slabotne otroke. Na prodaj po vseh lekarnah in drogerijah, kot prašek 100 gr K 5.—, v tabletah 100 kosov K 1.80 in v čokoladnih tabletah 100 kosov K 1.80. Poslednje tablete za otroke. (2998-10)

Vprašajte svojega zdravnika.

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborbo deluje dobro znana antiseptična

Melusine ustna in zobna voda
katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Melusine zobni prašek
1 škatlica 60 vin.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu. (205-48)

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gosp. Ivan Gregorčič, c. kr. notar v Žužemberku 50 K vsled poravnave v kazenski zadevi Adamove proti Bojčevki po toženi plačani znesek. — Gostje „pri Miramaru“ so pri kartali 2 K 10 vin — Skupaj 52 K 10 vin. — Živeli!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. decembra: Terezija Spetelič, tovar. delavka, 22 let, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 16. decembra: Ivan Kramar, dijak, 17 let, Pleuritis serosae Peritonitis. — Marija Gliha, tesarjeva žena, 65 let, Marasmus senilis.

Častite naročnike „Slovenskega Naroda“, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrtletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najpreje ponové, da jim pošiljanje lista ne prestane.

Meteorološko poročilo.

Vidna ud. morjem 3062. Srednji uračni tlak 736.0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
18	9. sv.	736.6	4.2	sl. jug	oblačno
19	7. zj.	736.1	3.8	sl. jzhod	oblačno
20	2. pop.	735.3	5.2	sl. jvzh.	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura: 4.3°, normale: -1.9°. Mokrina v 24 urah: 1.4 mm.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 19. decembra 1903

Naložbeni papiri.	Dinar	Blago
100% majeva renta	100.65	100.85
100% srobrna renta	100.60	100.80
100% avstr. krona renta	100.75	100.95
100% zlata	120.80	121.10
100% ogrska krona	99.05	99.25
100% zlata	119.10	119.30
100% posojilo dežele Kranjske	100.10	100.75
100% posojilo mesta Spilja	100.10	100.10
100% bos. herc. žel. pos. 1903	101.10	102.10
100% češka dež. banka k. o.	99.70	100.70
100% z. o.	99.75	100.75
100% zast. pis. gal. d. hip. b.	101.60	102.60
100% post. kom. k. o. z.	100.85	107.85
100% pr.	101.10	102.10
100% zast. pis. Innerst. hr.	100.50	101.50
100% ogr. centr.	100.20	101.20
100% češke hranilnice	100.10	101.10
100% zast. pis. ogr. hip. b.	100.20	101.20
100% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100.10	101.10
100% češka ind. banke	100.25	101.25
100% prior. Trst-Porečok. žel.	98.50	99.50
100% dolenskih železnic	99.50	100.50
100% juž. žel. kup. 1/4 1/2	305.10	307.10
100% av. pos. za žel. p. o.	100.60	101.60
Srečke		
Srečke od leta 1854	171.10	175.10
1860	185.50	187.50
1864	261.10	263.10
1868	164.50	166.50
1872	293.10	298.10
1876	288.10	291.50
1880	268.10	272.10
1884	92.10	95.10
1888	140.50	141.50
1892	19.15	20.15
1896	472.10	480.10
1900	82.10	86.10
1904	83.10	86.30
1908	70.10	77.50
1912	53.50	54.50
1916	25.75	27.75
1920	68.10	69.10
1924	78.10	83.10
1928	500.10	509.10
Debitne		
1932	88.10	89.10
1936	677.25	678.25
1940	1612.10	1622.10
1944	688.10	689.10
1948	778.10	780.10
1952	256.25	257.25
1956	698.10	700.10
1960	410.10	411.10
1964	1885.10	1890.10
1968	531.50	502.50
1972	392.10	393.10
1976	432.10	433.10
1980	155.10	160.10
1984	11.34	11.38
1988	19.04	19.07
1992	23.44	23.51
1996	23.92	24.10
2000	117.20	117.40
2004	95.40	95.60
2008	253.10	253.50
2012	4.84	5.10

Žitne cene v Budimpešti.

dne 19. decembra 1903.

Uprava					
Pšenica	za april	.	.	za 50 kg K	7-70
Rž	april	.	.	50	6.55
Koruza	" maj 1904	.	.	50 " "	5.17
Oves	" maj	.	.	50 " "	5.43

Nespremenjeno.

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje, povodom bolezn i smrti našega ljubega soproga, oziroma očeta, gospoda

Jakoba Gostiša
učitelja

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dragega pokojnika k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem posebno pa gospodom učiteljem, ki so prihili od blizu in daleč svojemu tovarišu izkazati zadnjo čast našo iskreno zahvalo.

Posebno zahvalo smo pa dolžni g. Stefanu Jelencu, nadučitelju na Dvoru, za pretresljiv nagrobni govor v slovo ranjencu ter g. Francetu Štrumbelju iz Vavte vasi, kateri je prav po očetovski skrbel v bolezn i smrti za draga nam pokojnika. Bog Vam povrni to naklonjenost. (3354)

Na Ajdovcu pri Žužemberku, dne 17. decembra 1903,

M. Gostiša roj. Volgemut, soproga. — Jožef, Andrej, Valentin, Franc, Vincencij in Terezija, otroci.

Nakiti
božičnih drevesc
lepi in ne dragi
se dobe pri trdk

Iv. Bonač
nasproti c. kr. glavne pošte
v Ljubljani.

Ondi se poceni kupi tudi vsake vrste

papir

v elegantnih kasetah in sploh vso v to spadajočo papirno industrijo.

MATTONI'S
GIESSHÜBLE
(79-9)
Priporoča se, paziti na to znamenje, užgane v probek, in na etiketo z rudečim orlom, ker se jako pogostoma prodajajo ponaredbe Mattoni-jeve Giesshüble slatine.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lasnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Javna zahvala.

Moja žena je zbolela na vnetju prsne mreže. Ozdravil jo je prvič g. dr. Kaspar, zdravnik z Vranskega tolika, da je v devetih dneh že iz postelje vstala. Ker pa se je bolnica premalo varovala neznoznega jenskega zraka, prehladila se je drugič in bolezen se je toliko shujšala, da sem klical duhovnika in zdravnika.

Gospod dr. Kaspar trudil se je z vso vnetostjo in požrtvovalnostjo, da mi je rešil ljubo soprogo in otrokom mater.

Sveta dolžnost mi je, da javno izrekam svojo pristožno zahvalo zdravniku gospodu dr. Kaspar-ju, ter ga najtopleje priporočam trpečemu občinstvu.

Želeli je, da bi gosp. dr. Kaspar ostal še nadalje na svojem mestu na Vranskem ter izvrševal še nadalje svojo izvrstno prakso v tem okrogu.

Se enkrat: pristočna hvala, dobrotni gospod zdravnik. (3302)

Trojana, dne 17. decembra 1903.

Fr. Konšek

c. kr. poštar in posestnik na Trojanah.

Največji dobički se sedaj lahko delajo na dunajski borzi, če se izrazi nestalnost kurzov ki že nekaj let ni bila tako velika s kupovanjem premij, to so kupčije z majhnim, omejenim rizikom in neomejenim dobičkom. Za solidno izvršitev takih kupčij se priporoča prav izurjen bančni strokovnjak s solidno izkušnjo, ki razpolaga z najizvrstnejšimi informacijami — Reference prve vrste.

Neanonimne dopise je pošiljati pod „Erfolg 5229“, Schalek, Dunaj I., Wollzeile. (33 6-1)

Lovski pes

se je izgubil na Radeckega cesti; barve je kovino-rujave z belo zvezdo na prsih. Kdor ga dobi, naj ga odda proti nagradi pri Štefanu Simoncu, Tržaška cesta 31. (3356)

Les za kolarje

kolarsko orodje, delavnica, kompletna hišna oprava, se iz proste roke prodaja; eventualno nova hiša, obstoječa iz 6 sob, 5 kuhinj in kleti. (3279-2)

Pojasnili pri Jakobu Preku-u, po domače „pri Nagelčku“, v Sp. Šiški.

GRAND PRIX

Pariški svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. (2105-36)

Darila za božič in novo leto!

Čudovito ceno!!

395 kosov za samo 1 gld. 85 kr.

Prekr. garant. dobro idoča ura, ki se navija na 24 ur s pozlačeno verižico, prekrasna kravatna igla s simboli-brižantom; v ognju pozl. moški al. ženski prstan z imit. karnom; prekr. garnitura gumbov (za manš. ovrat. ali prsi), 3% zlato-doubl; 6 žepn. robcev iz prista. platna; veeleleg. niklj. žepna pisal. priprava; prelepo toaletno ogledalce; etui s fin glavnikom; lepodišeče toalt. milo; fino vez. notes; 12 umetn. razgled. znamenitih pred. stoletja; 72 angl. peres in še 290 pri hiši koristnih predm. gratis. Razpošilja po povzetju ali denar naprej (3299) eksportna zaloga

H. SPINGARN, Krakov št. 157.

Kdor vzame 2 zavoja dobi zastonj se lep žepni nožek z 2 klinjama, za več kot 2 zavoja pa k vsakemu tak nožek. Za neugajajoče denar takoj nazaj.

Izplačujoče se postransko opravilo

brez posebnega truda in izgube časa najdejo spoštovane osebe vsakega stanu in povsod s prevzetjem zastopa avstrijske družbe prve vrste, ki sprejema (1463-30) zavarovanja proti požaru, stekla, proti škodi pri prevažanju. proti tatvini po ulomu in življenja.

Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste rest.

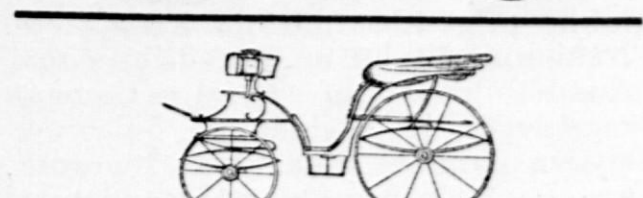
Za trgovce!

Na najlepšem prostoru na Bledu blizu zgradbe železnice se oddajo v najem

prostori za trgovino

z mešanim blagom.

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“ (3352-1)

Izdelovatelj vozov

FRAN WISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. 11

priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih (1459-30)

VOZOV.

Pošilja se colnine prosto. (2388-0)

Ena ali dve

gostilniški

koncesiji

(patenta)

v najem za Ljubljano proti primerni najemščini se iščeta.

Ponudbe se prosi pismeno na administracijo tega lista. (3345-1)

Svila za plesne obleke

mične novosti, bele, črne in barvaste po vseh cenah. Vsaktera količina se pošlje poštne in carine prosto. Vzorci po navedbi zaželenega franko.

Poštnina za pismo v Švico 25 vin.

Zveza tovarne svilenin.

Adolf Grieder & Co., Zürich, Nr. 10.

kraljevski dvorni zalagatelj (Švica.) 6 (14-4)

Nihče

naj ne zamudi pred mojim odpotovanjem ogledati si tu razpostavljeno

opremo perila

ki se bo prodajala deloma

Spoštovanjem

Albert Engel, poslovodja

v Ljubljani, hotel „pri Slonu“.

Južna vina

naravnost dobavljena, toči po najnižjih cenah in v najboljši kakovosti naravnost iz sode v kupicah

Štefan Miholič

restavrat (3286)

v Ljubljani, Gosposke ulice 3.

Zatekel se je velik, črn

lovski pes

z verižnatim zavrtnikom Kdor ga dobi, naj ga odda proti primerni odškodnini v graščini Habach pri Trzinu. (3355-1)

Nočni čuvaj
se sprejme.

Kje? pove upravništvo „Sloven- skega Naroda“.

(3288-2)

Kleparskega pomočnika

sprejme takoj (3303-2)

Ivan Rojina

kleparski mojster v Spod. Šiški.

Kontoristinja

ali blagajničarka

katera ima vso trgovsko naobrazbo in nekoliko prakse, išče službe.

Cenjene ponudbe pod št. 20, pošto ležeče, Ljubljana. (281-2)

Prodajalno

ali **gostilno**

se kupi ali pa vzame v najem. Ponudbe pod „ugodno“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (3258-3)

!!Za trgovce!!

Izvrsten prostor za trgovino

Mala konkurenca! Velik promet! Kresna prodajalna! Nizka najemnina!

Kje? se izve v upravništvu „Sl. Naroda“. (3244-2)

Uradno dovoljena

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gosposke ulice št. 6 (3347)

išče nujno:

3 privatne hiše za Ljubljano, Trst, Istro; hotelsko hišno in računajočo natakarico z tukaj, dober zaslužek; 5-6 kuharic k gospodi in v meščanske hiše; 2 kočijaže, dober zaslužek itd., itd. Potnina tukaj, več v pisarni

Perje

za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 1124-35
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Žalne klobuke
v bogati izbiri od najcenejših do
najfinjših vrst priporoča 14
salon modnih klobukov
J. S. Benedikt, Ljubljana.

Črevlji gld. 1:20.

Le zaradi velike zaloge.
1 par moških, 1 par ženskih, 1 par dekli-
ških in 1 par otroških modnih čevljev, ki
se zelo prijetno nosijo, z lepo fasono in
opremljeni za zimo. Vsi 4 pari za gl. 1:20.
Za naročitev zadostuje dolgotrajna. Raz-
pošilja se po povzetju. Zamenjava dovo-
ljena. Vrh tega v zalogi vsakovrstni črevlji
do najfinjših vrst in se oddajajo po silno
nizkih cenah.

Uvoz in izvoz čevljev (2280-16)
EBERSON
Dunaj VII/3. Kaiserstr. 115. P.

Kava in čaj

iz prve roke
to je naravnost od pridelovalca, torej
popolno jamstvo za naravno, nepopa-
čeno kavo ob najnižjih cenah.

Naša nad 100.000 orolov velika
posest na otoku Java se obdeluje
jako umno. Naša kava in naš čaj sta
zelo blagodišča in ukusna, pa jako
izdatna. (3143-9)

Kava Javaflor, izvrsten, 4 3/4 klg. za gld. 6:65
fin, zelen 4 3/4 klg. za gld. 5:90
Javaflor, mešanec, 4 3/4 klg. za gld. 5:45

Pošilja se zadano in franko, brez
stroškov na vsako pošto.

Cenik brezplačno in franko.

TURK in dr.

veleposesnik na Javi.
Prodaja kave in čaja v lastni upravi.
Trst, via acquedotto, 62.

Naznanilo.

Martin Lampert

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 31
prodaja

trboveljski premog

na drobno in debelo; dalje dobra suha
bukova in mehka drva

po sežnjih (klast.) ali tudi po cele vagone;
rezana in sekana, trda in mehka
drva se dobijo na zahtevo v vsaki množini.

Obenem tudi naznanjam slavnemu ob-
činstvu, da sem v isti hiši **prevzel**
najstarejšo firmo umrlega

Jurija Jankoviča

do domače **Habeta**, obstoječe že nad 80
let, znano po vsi Ljubljani in po deželi,
namreč **prevažanje vsako-**
vrstnega blaga s kolodvora,

na kolodvor, kakor tudi pri stavbah.

Prevzamem tudi selitve po najnižji ceni.

Se priporočam slavnemu občinstvu za
mnogoštevilni obisk

(3301-1) **Martin Lampert.**

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekar-
ska cesta, Veliki Stradon 9

priporoča vsem zidar-
skim mojstrom in stav-
benikom svojo veliko
zalogo

najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih

pečij

in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in
sicer rujavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
rumenih itd., po naj-
nižjih cenah.

Cenik brezplačno in pošt-
nine prosto. (16-51)

Bratje Novaković

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem
primorju v Dalmaciji.

Prodaja v steklenicah
in pisarna:
Starl trg šte. 15

Ljubljana

Skladišče in prodaja na
debelo: Spodnja Šiška,
Vodnikova cesta

priporočajo svoja domača, izvrstna stolna, dezertna, krvna, črna, rudeča in bela

dalmatinska vina

dalmatinsko žganje, tropinovec, dalmatinski vinski konjak in
dalmatinsko olivno olje po neverjetno nizkih cenah.

Razpošilja se v posodah po 100, 300 in 600 litrov. — Kdor pošlje
svojo posodo, dobi vino mnogo ceneje.

Vzorci in ceniki zastoj in poštne prosto. (2567-13)

Nujno svarilo

pred malovrednimi zmotljivo podobnimi in ničvrednimi ponar-
edbam našega izdelka. Zahtevajte vselej izrecno „KUNEROL“
z varstveno znamko in zagotovite se pri podrobnem naku-
povanju, da dobite pristi Kunerol.

Zdravniški izpisi in priporočila

KUNEROL

popolno nadomestilo za surovo
maslo, svinjsko mast, maslo itd.

Zajamčeno čista rastlinska mast iz kokosovih orehov.

Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici
jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva,
pošljamo poskusne pošne skatle po okoli 5 kg
brutto po 6 K 50 h za skatlo, franko na vsako
avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpeče-
valce po železnici v zavrtkih po 1/2, ali 1 kg, v
zabojih pa od 10 kg naprej.

!! Za grosiste prednostne cene !!

Brošure in zdravniška izprijave zastoj.

Emanuel Khuner & sin

tovarna za rastlinsko mast na Dunaju.

Centralna pisarna: Dunaj, XIV. (3041-4)

Sechshäuserstrasse 68/70.

primerna darila!!!!

kakor
drsalke
tičniki
mesoreznice
svečniki
in
različne
kasete

kakor
posode za
premog
predpečniki
samovarji
brzovrelci
sploh
kompletne
kuhinjske
oprave

se dobivajo najceneje pri
[Karola Kavšeka naslednikih]

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Pouk v citranju.

Temeljito poučevanje v citranju proti
mali plači. (3253-2)

Več se izve na **Karlovske**
cesti šte. 3, I nadstropje.

Špecerijska trgovina

v Ljubljani na lepem, vpeljanem
prostoru se odda pod ugodnimi
pogoji radi bolezni **takoj** ali za
februvar.

Vprašanja na **Otto Schmidt-a**
v Ljubljani. 3272-3

**Mlin in žaga
v Dol. Logatcu**

v prav dobrem stanu se nahajajoča, se
iz proste roke prodajo ali pa v na-
jem oddata pod ugodnimi pogoji. —
Mlin je na 4 kamne, „kašar“, obenem
opremljen s stroji za napravo „ješprenja“.
— Pri mlinu je tudi **kopališče s**
kabinami. (3234-2)

Več pove:

TOMO TOLLAZZI
v Dol. Logatcu.

Istrijsko vino

domačega pridelka

prodaja lastnik vinogradov

Anton Paoluzzi

Cittanova, Istrija.

Cene franko na postajo v Trst:

Beli pinot à 17 gld.

Črni teran „ 14 „

Vino, belo, iz več vrst

grozdja „ 13 „

Ravno tako imam na razpolago

vinsko žganje.

Tistemu, ki dokaže, da moje
vino ni popolnoma naravno,
plačam 2000 K. 2821-22

Vzorci pošiljam zastoj.

Jos. Murnik

Ljubljana

sprejema do nedelje, 20. t. m.,
dopolodne

naročila na donavske
krape, smuče (Schiel)
in štajarske z mlekom
pitane kapune.

Nadalje priporoča svojo izbrano
zalogo vsakovrstnega (3237-2)

špecerijskega in delikates-
nega blaga

kakor tudi **raznovrstnih pijač:**

šampanjca, pristnega fran-
coskega in tuzemskega
medicinalnega konjaka,
vina, ruma, likerjev i. t. d.

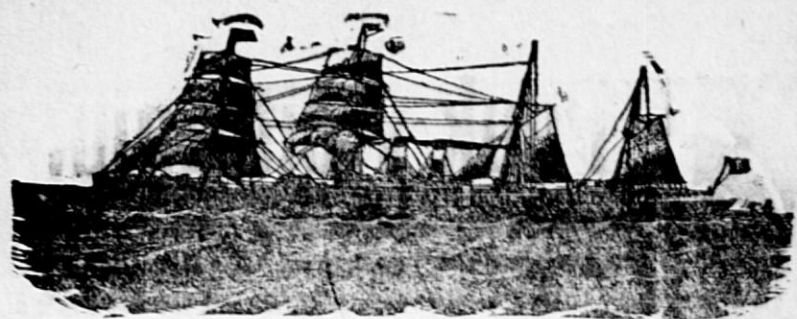
Suchard
MILKA

čokolada iz čiste sme-
tane v tablicah in zvrtkih.

Smetane jako bogata
mlečna čokolada.

Najnovejša iz svetovnoslavne
tovarne za čokolado.

PH. SUCHARD.

Red Star Line.

**Iz Antwerpena
v Ameriko.**

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene. (1626—27)

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, Bahnhofgasse 41 na Dunaji, ali pa

Karol Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41.

Za čevlje najboljše čistilo na svetu!

Fernolendt-voščilo za čevlje ki daje čevljem temno-
črn lesk in ohranjuje usnje stanovitno.

Fernolendt-loščilna mast za svetle čevlje, ki se po njej
lepo svetijo i usnje konservira.

Fernolendt-Nigrin (črna loščilna mast) nalašč za
kozje (Kid) usnje, chevreau-, gamsovo-,
šagrin-usnje in Box-Calf. Usnje postane
nepremočljivo, mehko in voljno, se tudi v mokroti ne od-
barva, obleka se ne maže, čevlji se pa fino, črno bleščijo.

(2753—9)

Dobiva se povsod.

Štefan Fernolendt c. kr. priv. tovarna (ustanovljena 1832)
c. kr. dvor. dobavitelj. Dunaj, I. Schulerstrasse 21.

Na razstavah: v Parizu „Zlata svečinja“, v Londonu „Grand Prix“.

(3178—4)

Kožuhovino

štrole, koljerji, mufi
in otroške garniture
prodaja po najnižjih cenah

KAROL RECKNAGEL

Mestni trg št. 24.

Po ustanovitvi kranjske hranilnice
prvi v l. 1856 na Kranjskem
ustanovljeni denarni zavod
obrtnega pomožnega društva

registrirane zadrage z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 1/2 9. do
1/2 10. ure dopoldne in od 1/2 5. do 6. ure popoldne ter
jih obrestuje po 4 1/2 %, izplačuje pa obresti brez od-
bitka rentnega davka, katerega društvo samo plačuje
za vlagatelje.

Za varnost vlog jamči znatni rezervni zaklad, ki znaša 109.832 K
in je lastno društveno premoženje.

Sedež društva:

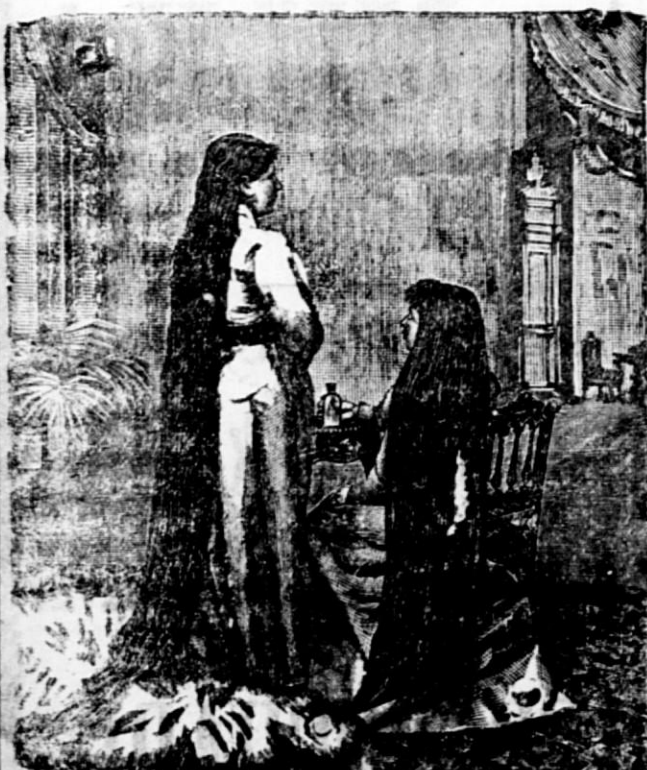
Ljubljana, Židovske ulice št. 8, v I. nadstropju

(v lastni hiši).

(2638—21)

"ANDROPOGON"

(Iznajdiel P. Herrmann, Zgornja Polskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekaša-
oče sredstvo za rast las, katero ni
nikako sleparstvo, ampak skozi leta z
nenavadnimi uspehi izkušena in zjam-
ena neškodljiva tekočina, ki zabrani
izpadanje las in odstrani pra-
haje.

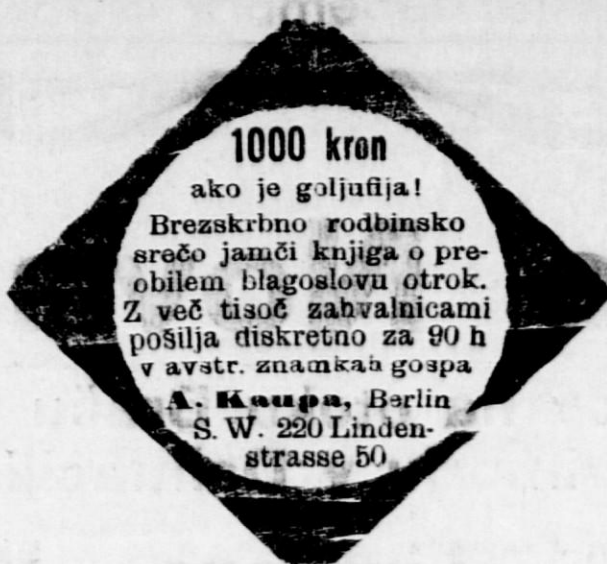
Značilno je, da se pri pravilni rabi
že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast
las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasti
lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo
naravno barvo. — Mnogoštevilna prizna-
nja. Cena steklenice 3 K.

Dobi se v vseh mestih in večjih kra-
jih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev
v Ljubljani pri gospodu

Váso Petričič-u.

V zalogi imata tudi gg. U. pl. Trn-
koczy, A. Kane, E. Sark v Ljub-
ljani in g. A. Rant v Kranju.
Dobiva se tudi v Novem mestu v
lekarni pri „Angelju“.
Preprodajalci popust. (213-34)

1000 kron

ako je goljušja!

Brezskrbno rodbinsko
srečo jamči knjiga o pre-
obilnem blagoslovu otrok.
Z več tisoč zabavnimi
posilja diskretno za 90 h
v avstr. znamenitih gospa
A. Kaupa, Berlin
S. W. 220 Linden-
strasse 50

Jernej Bahovec

trgovina s papirjem, pisal-
nim in risalnim orodjem
v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

Filijalka:

Resljeva cesta št. 7

prilporeča:

Najboljše urejeno zalogo raz-
ličnega papirja, trgov-
skih in poslovnih knjig,
soliskih zvezkov, biljez-
nic, črnila itd.

Katehizme in šolske knji-
ge za ljudske šole.

Tiskovine v raznih vezeh.

Tiskovine za gospode odvet-
nike in c. kr. notarje.

Fotografske aparate ter k
temu potrebne predmete.

Kipe slovenskih literatur.

Razno galanter. blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

3 ogastvo las

z lasnim cvetom in po-
mado „Linge Long“
po 1 K;

isernati zobje

z „Menthol“-ovo usno vodo
in zobnim praškom po 1 K 60 h;

Repota polti in

telesa z „Aida“.

milom: cvet-
lično 60 h, cream 1 K.

Dobiva se le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschlager, kemik.

Jurčičev trg Jurčičev trg

v Ljubljani.

Razpošilja se proti vpošiljavi
zneska ali s poštnim povzetjem

Najnovejša in najboljša
● **kloubuke** ●
Vrste vrste za gospoda in dečke
Izdelki prvih vrstnih, nemških, italijanskih in angleških tovar-
ništev v najvišji izbiri in po najnižji ceni

G. J. HAMANN
Mestni trg št. 8.

Zaloga kloubukov
c. kr. privilegovanih
W. Pless, Dunaj, in J. Pichler, Gradec.

Klobuki se po lastni izbiri daje in se vsaki
napovedi oblihe izdelujejo in se vsaki
mari klobuki v popravilo.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem
na drobno in debelo
v Ljubljani, Stari trg št. 7
priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto ben-
cina, smole, petroleja ter kislin
brez konkurence, brez vsacega duha
po najnižjih cenah:
1 kg. 50 h, 50 kg. 20 h, pri
nakupu večje množine še ceneje.

Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih
čevljev, usnja itd.

Novo izboljšani gramofoni

(36) z zvočnim locnjem in varstveno skrinjico. (2133)

Najvišja spopolnitev! Zelo priljubljen pri družini in zasebnikih.

Gramofon-avtomat za gostilni-
čarje.

Igra samo, če se denar vrže notri.

Prodaja na obroke!

Velika zaloga najnovejših plošč.

Zamena starih plošč.

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg št. 16.

Naročila
na zunan-
je izvrše
s
povratno
pošto.

!!Potniki v Ameriko!!

CUNARD LINE

prevažna potnike naravnost

iz Trsta v Novi-York

z brzim parnikom „AURANIA“ z 1200 mesti III. razreda in s 300
salon-mesti II. razreda s kabinami in z brzim parobrodom „CARPA-
THIA“ z 2000 mesti III. razreda in s 400 salon-mesti II. razreda s kabinami.

Cena potne karte za vožnjo, za
hrano z vinom in vso postrežbo iz Trsta v Novi-York

III. razred za osebo 180 kron. (3147—6)

Odhod iz Trsta:

„CARPATHIA“ 15. decembra 1903. „CARPATHIA“ 2. februar. 1904.

„AURANIA“ 29. decembra 1903. „AURANIA“ 16. februar. 1904.

Natančnejša razjasnjenja, vozne bilete, cene, prevoze v druge postranske luke in
železniške postaje iz **Novoga-Yorka** v notranja mesta **Zedinjenih držav**
Severne Amerike daje in preskrbuje

Avstrijski domači glavni zastop **Schröder & Co., Trst**

Via Carlo Ghega št. 8, I. nadstr.

Naslov za brzojave: **SCHRODERCO — TRST.**

Potniki naj se zglašijo pravočasno in precej pisмено ali brzojavno za vozne bilete!

Št. 39480.

Razglas.

(3209—3)

Vsem hišnim posestnikom in njihovim namestnikom v mestnem pod-
ročju ljubljanskem.

Radi nevarnosti razstrelitve, ki je združena z uporabo **kalcijevega**
karbida in tekočega acetilena, izšla so c. kr. notranje, trgovsko
in železniško ministrstvo dne 14. novembra 1901, pod št. 184 drž. zak. po-
sebno naredbo, ki obsega v tem pogledu potrebne stroge predpise.

Glasom teh določil se mora nameravano uvedbo acetilenove luči,
sistem aparata in kraj, kjer se bo postavil naznaniti politični gosposki
I. inštanca (v Ljubljani mestnemu magistratu) ter predložiti tudi podroben
popis vse naprave. Izvrševati ali bistveno preurejati pa sme take naprave
le za to stroko po predpisu izobraženi in koncesijonovani obrtnik (inšta-
later za osvetljavne naprave).

Ker se doslej nobeno tako delo ni tuuradno naznanilo in je tudi do-
mnevati, da aparati, ki že obstoje, niso izvršeni na pravilen način ter ne
od upravičenih strokovnjakov, naroča se vsem hišnim posestnikom in nji-
hovim namestnikom, v kojih hišah se kaka acetilenska osvetljavna naprava
nahaja, da naznanijo to okoliščino in, če možno, tudi ime tistega, ki jo je
napravil, mestnemu magistratu **najdalje do 1. januarja 1904.**

Hišni posestniki (namestniki), v kojih hišah se kaka taka naprava na-
haja, kojim bi se pa dokazalo, da temu nalogu v imenovanem času niso
vstregli, zapadejo v smislu ministrske naredbe z dne 30. septembra 1857,
drž. zak. št. 198, globi od 2—200 K, ozir. zaporu od 6 ur do 14 dni. Poleg
tega bi takega hišnega posestnika, ozir. njegovega namestnika v slučaju,
če nastane eksplozija in se pri tem kaka oseba telesno težko poškoduje
ali celo ob življenje pride, zamogla doleteti zaporna kazen od 1 meseca
do 1 leta v smislu §§ 335 in 336 splošnega kaz. zakonika in sicer zato, ker
je s svojo brezbriznostjo napram nalogu preprečil pravočasno intervencijo.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 1. decembra 1903.

Župan: **Iv. Hribar**, l. r.

Božična in novoletna darila!

Otvoritev nove velike

trgovine.

Vsaka konkurenca
— izključena.

Priporočam jako okušno, bogato zalogo **stenskih ur** s krasnim
bitjem (novost) v lepih, moderno zrezljanih omaricah, dalje **srebrnino**,
zlatnino, **nože** in **vilice** in druge krasne izdelke iz **kina** **srebra**.
Posebno priporočam krasne, živo se lesketajoče **briljante**, po sreči
jako ugodno v večji partiji nakupljene in raznovrstno vdelane.
Nasprotno imam v zalogi vsled konkurence imenitne **imitacije**
briljantov (steklo) skoro nerazločljive od pravih.
Pozor! Vedno sem si prizadeval slavno občinstvo seznaniti s svojo
bogato zalogo, kakor tudi prepričati je, da ni treba nikomur
naročevati te vrste blaga pri tujih, zunanjih trdkah, kakor n. pr. z Dunaja
ali od drugod, kajti mnogi slučajji so me prepričali, da morem z boljšim in
mnogo cenejšim blagom ravno tako postreči.
Držim se strogo principa, svoje cenj. odjemalce zadovoljevati vedno le
s pristnim in poštenim blagom.
Omeniti moram, da nakupujem blago vedno le v večjih partijah osebno,
direktno v tovarnah, ker bi drugače ne mogel nastaviti tako nizkih cen.
Priporoča se in vabi na obilni obisk (3159—5)

Franc Čuden

urar in trgovec v Ljubljani
Prešernove ulice št. 2, nasproti franč. samostanu.
Filijalka: Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.
Ceniki zastoj in poštnine prosto!

Prednaznanilo.

Plesni venček gosliničarkih in kavarnarskih
uslužbencev v Ljubljani
(3348)
se bo vršil v četrtek, dne 14. januarja 1904 v kazinskem
steklenem salonu.
Godba c. in kr. pešpolka št. 27
Leopold II. kralj Belgijcev.
Začetek ob 9. uri. Vstopnina K 120.
Zeli se navadna toaleta. Odbor.

Pojasnila in dopise prosi se na blagajnika odbora Jeana Springla
v hotel „Pri slonu“, pošiljati.

Za božič priporoča Rudolf Kirbisch

slasličar, Ljubljana — Kongresni trg

bogato izbero atrap, figur, bonbonirov, košaric s sadjem, kan-
dirano in glazirano sadje v škatljah, fine bonbone, krhljak,
mandolato, strdenje, poprnjak; najfinejše, najlepše in najcenejše

obeske za božična drevesa

in sicer zviti, sladkor, kutinov sir, kutinovi zviti, čokolada
itd. — Najfinejše čajno pecivo, pecivo za bolnike, suhor k
šampancu, skladanec, prepečenec, kakao, čokolada, čaj, rum,
najfinejša desertna vina, konjak in likerji, karlovarski oblati,
Pišingerjeve torije itd.
Za praznike: najfinejše potice, pince, šarkelji, vina iz c. in kr.
dvorne kleti (c. in kr. dvorec na Dunaju).
Vse jestvine se doma izdelane. — Tukajšnja in zunanja
naročila se točno izvršujejo. (3267-2)

Velik krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika to-
varna srebrnina prisiljena, oddati svojo zalogo z golj proti majhnemu pla-
čilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
sledede predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov američanskih patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov " " " jedilnih žlic;
- 12 komadov " " " kavčnih žlic;
- 1 komad američanska patentirana srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad američanska patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorja čašic za podklado;
- 2 komada efektivnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinejša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.
Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj do-
biti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši do-
kaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zave-
zujem se s tem javno, vsakemu, kaveremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez
zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno**
garnituro, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

božično in novoletno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v
A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega patentiranega srebrnega blaga
na Dunaju II., Rembrandtstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.
Cislilni prašek za njo stane 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem
jako zadovoljen. Ljubljana, jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še
jedno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
ljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdra-
vijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih
ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospe-
šujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženó velike in male gliste
ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborna proti hripavosti in prehlja-
jenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezoh ter koliko in ščipanje v želodcu. Od-
pravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo
sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati
v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Za-
greb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom: (3099-4)

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotica se ne
pošilja. — **Cena je naslednja** in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K. 5 ducate (60 steklenic) 17- K.

Imam na tisoče priznanih pism, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam
samo imena nekaterih gg. ki so s posebnim vsemom rabili kapljice sv. Marka ter
popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan
Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360. Mestna lekarna, Zagreb,
Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Bielkite in v to stroko

spadajoča popravila

izvršuje prav dobro

in ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in zaznamujejo. — Pri
zunanjih naročilih blagovoli naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinejših,
z žolte medjo ali mesingom montiranih
za obklade z pečnicami ali kahlami.
Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvršé.

Alojzij Kraczmer

prodaja in izposojevalnica

glasovirjev in harmonijev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

Največja

zaloga

glasbenega

orodja.

Lastna delavnica

za popravljanje.

Zastopnik c. kr. dvornega in komor-
nega tovarnarja glasovirjev:

L. Bösendorfer.

Ubiralec glasovir-
jev v glasbenih

zavodih „Glasbena

Matica“ in

„Filharmonično

društvo“ v Ljubljani

Ostanki

Modni kangarni. Loško sukno.

za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana 52

Špitalske ulice šte. 5.

Najnižje cene.

Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg.

Kaj je in kaj obsega ?

ravnokar v c. kr. dvorni in državni tiskarni
dovršeno delo, ki sta ga pospeševali vis. c. kr.
ministrstvi notranjih zadev in za trgovino:

Avstrijski centralni kataster

Ta doslej prva izdana, na podlagi avtent. uradnih podatkov sestavljena
edina popolna

Adresna knjiga za vse

Avstrijsko

obsega v 10. oz. 11. zvezkih, ki se lahko posamič kupijo:

Vse protokolirane in neprotokolirane trgovske, industrijske in
obrtne obrate in natančno oznamenilo njih protokoliranja.

Vse naslove abecedno urejene po deželah, krajih in obrtih.

Abecedno urejeni zaznamek strok za vse zvezke.

Popolni LEKSIKON KRAJEV in POŠT. (3182-5)

V vsakem zvezku v c. kr. vojaško-geografičnem zavodu na-
pravljeni zemljevid dotične dežele.

Natančno oznamenilo vsake mestne, tržke ali krajevne občine,
oziroma kraja.

Pri vsaki občini se tudi dalje natančno razvidi:

okrajno glavarstvo in okrajno sodišče, obseg, število pre-
bivalstva, občevalni jezik, cerkvena oblastva, šole, poštne,
železniške, paroplovne, brzojavne in telefonske postaje.

Cena zvezkom:

Zv. I. DUNAJ K 13- Zv. VI. PRIM. I. DALM. K 6-80

Zv. II. SP. AVSTRIJSKO 14-60 Zv. VII. TIR. I. PREDARL. 12- .

Zv. III. G. AVST. I. SLCB. 11-80 Zv. VIII. ČEŠKO (dva dela) 32- .

Zv. IV. ŠTAJERSKO 10- Zv. IX. MOR. I. ŠLEZIJA 25- .

Zv. V. KOR. I. KRANJSKO 8- Zv. X. GAL. I. BUKOV. 27- .

Naroča se v

KATASTERSKI ZALOGI, Dunaj IX. Hörlg. 5.

kakor tudi v vsaki knjigotrdnici tukaj in v inozemstvu.

K blížajočim se božičnim praznikom

priporoča

EMA WUTSCHER

lastnica slovečih vinskih gor v Drči, vinska
veletrgovina ter prva in najstarejša kranjska de-
stilacija konjaka po francoskem načinu

v Brezovici pošta št. Jernej

Dolenjsko

svojo bogato zalogo

dolenjskih belih in rdečih vin

starih in novih lastnega pridelka.

Nadalje opozarja na

konjak

lastne destilacije, popolnoma enak francoskemu, kateri se priporoča
posebno za okrepanje želodca, zakaj izdeluje se iz najboljših domačih
starih vin. (3232-3)

Steklenica konjaka iz l. 1893. stane 4 K 80 h

" " " " 1895. " 4 K 30 h

Pošilja se po pošti in po železnici. — Ceniki franko.

(2905-4) **Priznано proizvrstni**

jekleni plugi mlatilnice

brane, valjarji

sejalni stroji „Agricola“

ameriški stroji za košnjo

trave, detelje in žita

seneni obračalci, senene in žitne grablje

stiskalnice za seno in slamo

vinske in sadne stiskalnice

hidravliške stiskalnice

mlini in robkalnice za grozdje

sadni mlini, brizgalnice

za trte in rastline

sušilniki in parilniki

za sadje in sočivje

izdelujejo in dobavljajo po najnovejši odlikovani konstrukciji

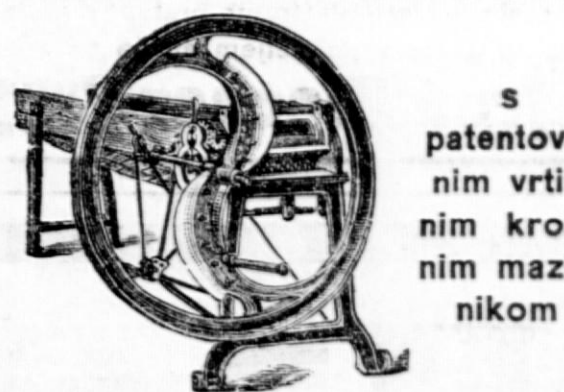
PH. MAYFARTH & Co.

tovarne kmetijskih strojev, železoličnice in gradilnice za plugje

Ustanov. 1872. **Dunaj, II/1, Taborstrasse Nr. 71.** 900 delavcev.

Odlikovani z več kot 500 zlatimi, srebrnimi svetinjami itd.

Natančni katalogi s podobami zastoj in poštnine prosto. Zastopniki in razpečevalci se iščejo.

geplji za vprežno živino

čistilnice za žito, trijerji,

luščilniki za koruzo

reznalni stroji za rezanico

s patent. vrtilnim krožnim mazilnikom

reznalniki za repo, drobilniki

parilniki za klajo, štedilniki za kotle

premične gnojne sesalnice

in vse druge kmetijske stroje

Vše mnogo let oproščajo se blagovitelji častitjanja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemljejo

oprostne listke

na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostnih listkov drage volje prevzeli gospodje trgovci **I. C. Hamann, Vaso Petričič** ter **Albert Schaeffer**.

Vrhutega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal mestni uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek bodisi za novo leto ali za god je kakor doslej položiti eno krono in na vpisni poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov. Velikodušnosti niso stavljene meje.

Pisanim pošiljtvam bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja. Imena blagoviteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 10. decembra 1903.

Župan: **Ivan Hribar**.

Velika zaloga

čevljev

za gospode, dame, otroke in častnike.

Gamaše, galoše.

Solidno blago.

Nizke cene.

Zaloga ob uval

D. H. Pollak & Co., Dunaj.

Najprijeznjejši čevlji sedanosti.

Prešernove ulice St. 5 Ljubljana.

Najprikladnejša božična in novoletna darila!

Alfred Fischer

Dunaj I., Adlergasse 10

Št. 68. Pristno srebrna ženska remontoir-ura z 10 rubini gl. 5.50. Pristno srebrna moška remontoir-ura gl. 4.50.

Št. 117. Pristno 14 kar. zlato na srebru Ravnoisti iz 14kr. zlata gl. 3.90.

Št. 191. Pristno 14 kar. zlato na srebru Ravnoisti iz 14kr. zlata gl. 3.90.

Št. 22. Pristno 14 kar. zlato na srebru Ravnoisti iz 14kr. zlata gl. 3.90.

Št. 15. Pristno srebrno zlato platirano, z imitiranim briljantom le gl. 1.75. Ravnoisti prstan iz 14kar. zlata samo gl. 3.90.

Samo gl. 6 ura z verižico

Št. 840. Naj. novejši prstan za dame. Pristno 14kar. zlato s safirom in simili-briljantom samo l. 3.90.

Št. 420. Pristno 14kar. zlato prstan za dame s simili-briljantom, najnovejša fazona le gl. 3.25.

Št. 220. Pristno 14kar. zlato prstan za dame s simili-briljanti samo gl. 3.50.

Št. 4. Prava zlatoplatirana remontoir-ura (Savonette), barve, je močan in izvrsten in ga ne morejo niti strokovnjaki razločevati od pristno zlatih ur. Za vsako uro se pismeno 3 leta jamči, da bo dobro šla. — Briljanti teh prstanov so pa najboljša imitacija na svetu, in se krasno, ognjeno svetijo, zato se jih ne da ločiti od pravih briljantov. Vsi ti prstani so uradno puncirani. Za trpežnost srebrno-zlato-platiranih prstanov se jamči 5 let. — Mera naj se izreže iz papirja. Pošilja s povzetjem ali če se znesek naprej pošlje centralna zaloga

Alfred Fischer Dunaj I. okraj Adlergasse št. 10 F. Neugajajoče se zamenja Ceniki poštne prosto.

FR. P. ZAJEC

Ljubljana
Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlatino in srebrnino in z vsemi optičnimi predmeti.

Nikelnasta remontoar ura od gl. 1.00.
Srebrna cilindar rem. ura od gl. 4.—.

Ceniki zastoj in franko.

MODERCE

natančno po životni meri za vsako starost, za vsaki život in v vsaki facon!

Skladišče za modno blago, pozamen-trije, trakove, čipke, svileni blago,

perilo, klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in na drobno.

HENRIK KENDA
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrzba za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, disave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcije, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopal.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encijan, kolmož, krmlino apno itd. — Vnana naročila se izvršujejo točno in solidno.

— Drogerija —

Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
Zadnje novosti vsakovrstnih klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrij., angleških, italijanskih tovarn. Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, iopic in plaščev za gospe, nepre-močljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani sprejema in izplačuje hranilne vloge obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1463-23)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznано najboljšo

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurencu po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani
tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Električni obrat. (413-46)

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane sobne oprave iz suhega lesa solidno izgovljene po lastnih in predloženih vzorcih. Velika zaloga raznovrstne izdelane oprave za salone, spalne in jedilne sobe je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Jos. Firhar
načelnik. (81-50)

Naznanilo.

Naznanjam, da bo

moja prodajalnica

v nedeljo, dne 20. decembra od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne

odprta

in si usojam ob tej priliki opozoriti na svojo vedno z najnovejšim blagom založeno in najbolj izbrano zalogo perila, pletenin in modnih predmetov

kakor tudi

klobukov za gospode in dečke

in posebno opozarjati na vsakovrstno telesno in posteljno perilo, spodnja krila, predpasnike, kopalne obleke, garniture za krst (vse lastni izdelek), kakor tudi najboljše izdelane lovske telovnike, lovske nogavice, lovske dokolenke, lovske kape, lovske srajce, ženske oprsnike, ženske in moške nogavice, mišne jopice, plaščke, muše, avbice in čevlječke za otroke, najnovejše, deloma edina prodaja pristnih angleških in francoskih žepnih robcev, tudi v secesionističnem slogu, kravate in ščitilec ovratnikov v toliki izbiri in po tako nizki ceni, da je vsaka konkurenca izključena; klobuki za gospode in dečke od 60 kr. do najfinjšega Plessovega in Pichlerjevega izdelka; pristno dr. Jägerovo volneno perilo, kopalni plašči, turški robci za frotiranje, rokavice, naramnice, domači čevlji, ogrevalci za kolena, meča in zapestniki, telesne ovijače in še mnogo drugih predmetov. (3297-2)

Proseč mnogobrojnega obiska, se priporoča z odličnim spoštovanjem

C. J. HAMANN

Mestni trg št. 8.

KRAVATE

najnovejše po prenikih tovarniških cenah priporoča

KAROL RECKNAGEL

Mestni trg št. 24.

Naznanilo.

D. Zalaznik v Kanfanaru preskrbuje že več let vinski trgovcem in gostilničarjem nakup vina in pošila tudi malim odjemalcem naravnih istrjanskih vina po nizki ceni. — Stvarna pojasnila daje brezplačno.

Narodna gostilna in prenočišče v lastni hiši, nasproti železniške postaje. (3052-9)

Vsa, ki ljubijo dober čaj, zanimajo povsod najfinjši in najboljši čaj na svetu

INDRA TEA

ames najfinjših kitajskih, indijskih in ceylonskih čajev. Pristen je le v originalnih zavojih. Zaloge so razvidne na plakatih. Glavno zalogo ima: **Jostp Ančik**, lemar v Ribnici na Kranjskem. 2463-14

Išče se za leto 1904

lepo meblovano

sobo

s prostim vhodom in postrežbo.

Ponudbe pod „Dr. X.“ Celovec, poste restante. 3274-2

Izvrstna fina (11-290)

vina v buteljah

se dobé v trgovini

Edmund Kavčič

Ljubljana, Prešernove ulice.

Urarska obrt

v nekem mestu v Istri, dobro uvedena, se zaradi smrti takoj da v zakup ali pa proda. Denarja je treba 100-150 gid., ostanek se pa lahko poravnava v manjših obrokih. Pojasnila daje **Karol Jorgo** v Pulju. (3257-2)

Deklica

ali (3264-3)

gospica

ki se želi učiti trgovinske stroke v prodajalni z mešanim blagom naj vložijo ponudbo pod šifro M. D. št. 99, poste restante, Ajdovščina.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem **otvoril**

v Kranju, v hiši dr. Štempiharja vinsko klet

ter da prodajam po jako nizkih cenah dolensko, goriško in istrsko vina na debelo in tudi čez ulico. Slavnemu občinstvu zagotavljam dobro postrežbo.

(3353-1) **Jernej Dovžan.**

Stavbinske svetilnice, tovarniške in delavniške svetilnice, laterne, varilnice in peči za kuhanje.

Pojasnila zastoj in poštne prosto.

Gerson, Boehm & Rosenthal tovarna za kovinske izdelke Dunaj, XX. 5 (745-14)

V Ameriko

je najkrajša, najprijetnejša in najcenejša vožnja čez Francosko Havre — New-York ali Antwerpen — New-York, Havre — Philadelphia ali Antwerpen-Philadelphia.

Natančnejša pojasnila in cene na pisanja radovoljno in zastoj 2673-10)

Ivan Bihelj

stojnik generalne agenture za celo Švico v Buksu (meja) zraven kolodvora.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond: 25,000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75,000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Priložnostni nakup za božič!

Vsled prevelike zaloge

se prodajajo daleč pod nakupno ceno:

damske bluze in spodnja krila, otroška oblačilca, damski in otroški predpasniki.

Nadalje po najnižjih cenah: (3291-2)

Perilo za gospode in dame, kravate, ščitilci za kravate, nogavice moške in ženske, gamaše, lovski telovniki, snežne čepice, volnate, glave in trikot-rokavice, spodnji jopiči za gospode in dame, volnate in svilnate šerpe, pajčolani, vse vrste modrecev, platneni, batistasti in pavolnati žepni robci, vezene (batist in šifon), gladki in vezeni batisti za cele obleke, galoše in dežniki, pahljače za plese in ulico.

Velik del blaga je izložen in se nizke cene vidijo na njem. V ogledovanje in nakup vljudno vabi z odličnim spoštovanjem

V. pl. Gerhauser

Stari trg 13. „Pri čebeli“. Stari trg 13.

Po najnižji ceni se prodajajo na debelo pomaranče in limone

najboljše vrste. (3136-6)

Franco Cascio v Ljubljani, Vegove ulice št. 10.

V novi restavraciji

pri „Zajcu“, Rimska cesta št. 24

kjer se naravnost iz sodov točijo svetovnoznana najboljša razna španska in druga originalna južna vina na litre in se odajajo tudi v buteljkah, se nahaja tudi

španski „BODEGA“.

Istotam se točijo, kakor že splošno priznana, najboljša ter pristna stara in nova vina v ceni od 32 do 80 kr liter ter poleg tega tudi fini hrvatski „PELINKOVEC“.

Ob gotovih dnevih kakor po naročilu se pečejo razne pečenke po francoskem načinu (na ražnju).

Za obilni obisk najudaneje prosim z vsem spoštovanjem Avguštin Zajec, restavrater. (3344-1)

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

Akcijski kapital K 1,000.000.—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

v Ljubljani, Špitalske ulice števil. 2.

Zamenjava in ekskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kaveje.

Exkompt tu inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložen denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. (2975-161)

Promet s čeki in nakaznicami.

NAKUP raznovrstnih predmetov za božična in novoletna darila

v novi prodajalni Sv. Petra cesta 4.

Fino blago za dame in gospode, moško in žensko perilo, solidno izdelane moderce n. pr. najnovejši CORSET PARIS, podmizne preproge, predposteljnake, dežnike, zastorje; posebno veliko izbero pa belih in pisanih likanih srajc in najnovejših kravat priporoča

Sv. Petra cesta št. 4 I. KOSTEVC nasproti Avstrijskega carja.

(3349-1)

Strogo solidne cene! — Točna postrežba!

Ernesta Hammerschmidta nasledniki

MADILE, WUTSCHER & KO.

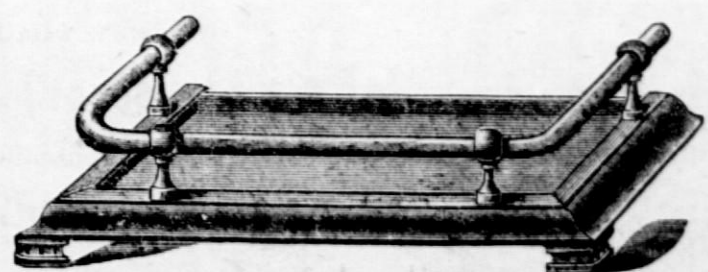
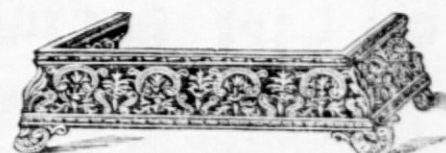
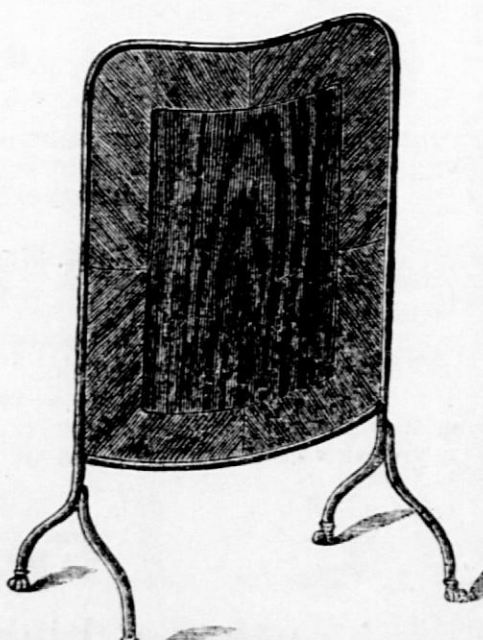
trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.

Največja izbora za božična darila:

posode za premog, pečna okrilja, pečne predstave z galerijo in brez galerije, kominasta stojala in kominasta orodje v različnih izpeljavah.

Orodje za izrezljavanje.

Primerno božično darilo!

Zapiski mladega potnika.

Spisal Bogumil Vošnjak.

Prodaja knjigarna E. Schwentner v Ljubljani.

Moderna oprema!

Okusne vinjete!

Strani 402.

Cena K 2-50, po pošti K 2-70.

Na svetovni razstavi v Parizu 1900 „GRAND PRIX“.

Svetovnoznani ruski karavanski čaj bratov

K. & C. Popoff v Moskvi.

Dobavitelj več evropskih dvorov.

Najfinejša znamka.

V izvirnih zavojih na prodaj po vseh finejših trgovinah te stroke.

Dobro jo je pogodila firma Hartwig & Vogel v Podmoklih (Bodenbach), ker je uvedla

TELL-ovo ČOKOLADO

ki odgovarja okusu občinstva in resnično vsakomur ugaja. V tablicah po 30, 40, 50 in 60 vin. povsod na prodaj.

Hartwig & Vogel, Bodenbach.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnanstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod in vovnega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1903. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten — Ob 7. uri 5 m. jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3 uri 56 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). — PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m. jutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. popoldne istotako, ob 7. uri 8 m. zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m. jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m. jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohora, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m. jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. in ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. jutraj, ob 11. uri 6 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer samo ob nedeljah in praznikih in samo v oktobra. — Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Za praznike in novo leto

priporoča

restavrant Fantini

Gradišče štev. 2

svoja pristna, izvrstna vina v sodih in steklenicah na pr.

istrijanec, refoškot, avstrijska in štajerska bela vina, različna vina v steklenicah, med temi refoško (specialiteta), Opollo, burgundec (Otok Brioni), karloviško belo, bizeljec, portugalsko vino itd.

Kot primerno za božična darila

priporoča

Ferdinand Dragatin

založnik in ubiralec klavirjev

v Ljubljani

(3296-1)

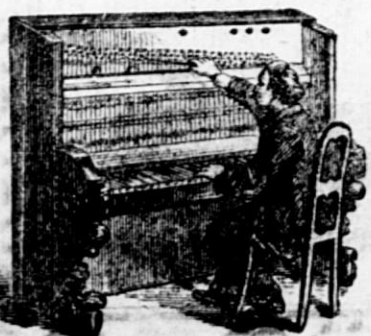
svojo veliko izbero

klavirjev in pianin

najbolj renomiranih firm

po najnižjih cenah.

V zalogi so tudi preigrani klavirji.

AVGUST REPIČ

sodar 52
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Sprejaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbi
floyzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.
Električni obrat.

Brata Eberl 1842.

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolineja itd.
Posebno priporoča slav. občinstvu najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano realno in fino po najnižjih cenah.

Suknenih ostankov veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporoča trgovina s suknenim, s platnenim in z manufakturnim blagom

HUGO IHL

××× v Ljubljani ×××
v Spitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštnine prosto.

Bluze
damski pasovi
srajce in pasovi
za hribolazce
in (1871-51)
otroške obleke
se radi pozne sezone
prodajajo po znatno
znižanih cenah.

V. pl. Gerhauser
Stari trg št. 13.
Zadnje novosti
v modercih francoske
fašone.

Sredstvo za odpravljanje las

„Eros“ zakonito odpravi takoj po enkratni uporabi lase z obraza s čudovitim vspehom in je z jamčeno neškodljiv. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. — Cena 3 gld. 4
Direktno in tajno ga razpošilja Fanny Stiasny, Dunaj, II., Leopoldgasse 6.

Prodaja premičnin.

Dne 21. decembra 1903

se bode

v Toplicah pri Zagorju

prodajale različne premičnine kakor: konji, slama, seno, vino in žganje, okoli 100 vreč moke, vsa oprava za gostilno in pekarijo, različni vozovi, gledališče s kulisami, instrumenti za merjenje itd. in se kupci vljudno vabijo.

(3351-1)

Luka Habat-ova konkurzna masa.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po 4½%

brcz odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje. (304-69)

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Poštnega hranilničnega urada štev. 828.406.

Naznanilo.

Uljudno naznanjam, da sem otvoril

v Spodnji Šiški štev. 200

ново vinsko trgovino

z istrijskim črnim in belim vinom.

Cena 16 gld. za hektoliter.

Da je vino naravno, jamčim z zneskom 1000 kron, ako se mi dokaže, da ni res.

Za mnogobrojni obisk se priporoča z vsem spoštovanjem

Franc Zohil, Spodnja Šiška št. 200.

Iščete presenetljivih božičnih in novoletnih daril?

Kupite tiskalni stroj s tipami iz kavčuka, s katerim lahko vsak sam zase tiska. Manjše tiskovine, kakor: vizitnice, naslovne karte, vabila in razna sporočila se v trenutku stiskajo. Res praktično darilo, ki povzroča pri mladih in starih veselje.

Cena popolne tiskarske priprave z vsemi pritisklinami:

65 tipk gld. — 50	253 tipk gld. 240
90 " " — 70	355 " " 3—
127 " " — 1—	468 " " 360
140 " " — 120	640 " " 5—
210 " " — 2—	809 " " 6—

Zelo elegantni ahatovi pečatniki z lepim monogramom à gld. 1.50, 2.—, 3.50. Peresnik s peresom iz 14 karat. zlata, ki se enkrat napolni in se lahko potem z njim več tednov piše, stane gld. 2.50.

Fina denarnica s 4 predali in pečatnikom, ki se lahko ven vzame stane gld. 2.— Samobarvni pečatnik iz kavčuka s 3 vrstami in ponikljan peresnik s svinčnikom in pečatnikom stane 80 kr. (3175-3)

J. LEWINSON, Dunaj I., Adlergasse 7.

Filialka: Odesa (Ruska), Puškinskaja 16.

Zastopniki se iščejo. Neugajajoče se vzame nazaj. Ceniki zastoj.

Pozor!

Priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejših vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo s izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročila in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velospoštovanjem

(543-51)

Fran Sevčik

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan smluk se pošilja na zahtevo zastoj.

Lokal

za prodajalnice (3232-2)
se odda s februarjem
na Sv. Petra cesti 2.
Natančneje v lekarni Mayr.

Vino

bizeljsko, pristno
28 liter 28
v gostilni „pri Florjani“
v Šiški poleg cerkve.

Žaga na turbino

se prodaja pod jako ugodnimi pogoji blizu Loke na Gorenjskem. Žaga ima zraven vodne žage za deske tudi cirkularno žago in stroj za trenje lubja. — Vedno dosti rezanja! — Vedno dosti vode! — Vse v jako dobrem stanju. Kupci naj se zglase do konca tega leta; kje? pove upravništvo »Slov. Narod«. (3247-3)

Dobro obiskano gostilno na Bledu

blizu zgradbe nove železnice s 4 sobami, 2 gostilniškima sobama, 2 kletmi, jedilno shrambo, kuhinjo in vso opremo, odda radi obilnega posla z mesarji s 1. prosincem v najem Ivan Zrimec, mesar na Bledu v Gradu št. 16.

Lovski in gozdni čuvaji se iščejo.

Vetop takoj; gotov in stalen zaslužek in visoka strelna nagrada, stalna služba. — Zelo dobra priporočila, prepisi izpričeval in prošnje naj se pošljejo na upravo lastništva Lovrečina pri Vrbovcu na Hrvaškem

Obeski za

božična drevesa

mično sortirani, iz peciva, čokolade, sladkorja, norimberskega in bazelskega strdenja, dalje več finih modernih tort, svečice za božična drevesa so v veliki izbiri po najnižjih cenah na prodaj pri

Teodorju Novotny

na Dunajski cesti števil. 11

Na zunan se točno odpošilja. Najsolidnejša in najcenejša postrežba.

Pariz 1900: Najvišje odlikovanje „Grand Prix“.
Tovarna za fine likerje
punske esence
sadne sokove
E. Lichtwitz & Cie.
c. in kr. dvor. dobavitelj

Opava, Avstr. Šlezija, podruž. Bordeaux
priporočajo: Agriot Brandy, alai, žitni kumino-vec, Ecken 60, Charteuse, meniški liker, janočev, Cacao à la Vanille, Curacao, Curacao triple sec, Moca, Peppermint, Sherry Brandy, Vanille Ehereschen, Curacao blanche triple sec, Chinois triple sec, Bordeaux-puns, ruski (Arak), punski, Anana-puns. Uvoz franco. konjaka, jamaikar-uma, angleškega in ameriškega Whiskyja itd.
Na prodaj v naši zalogi na Dunaju, I., Braunerstrasse 8, in bojših specializiranih in delikatesnih trgovinah.

Frid. Hoffmann urar

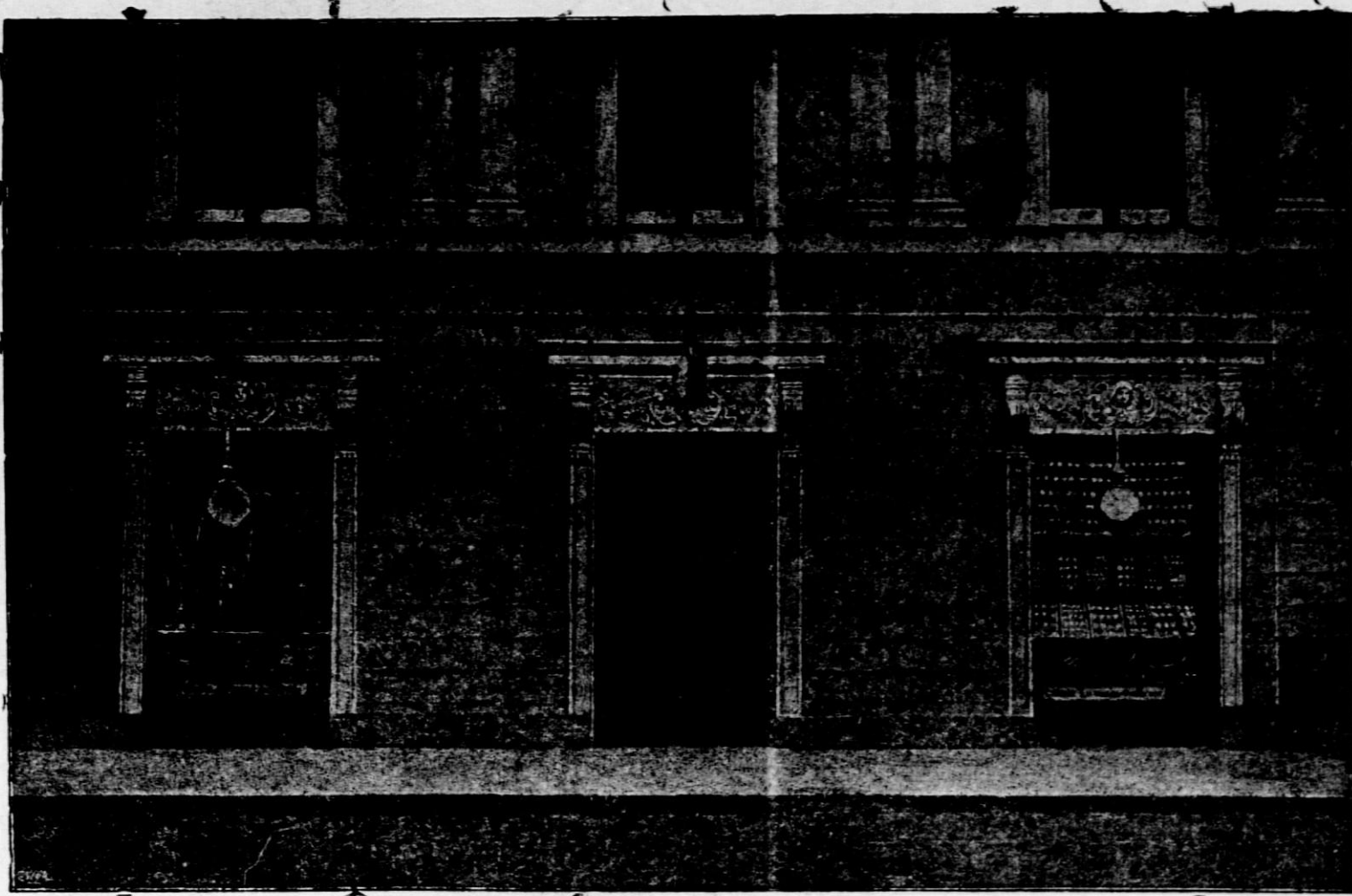
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo
zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur vse samo dobre do najfinejše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti

v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi. Popravila se izvršujejo najtočneje. 21

Suhe gobe, orehe, predivo, želod, vsake vrste fižol, vsakovrstno žito in sadje

sploh vse deželne pridelke

kupi (2964 10)

Anton Kolenc v Celju.

Dobro vpeljana

trgovina

z manufakturnim in mešanim blagom

z letnim tržilom 50 000 K v prijaznem mestu na Kranjskem, odda se pod ugodnimi pogoji v najem. Proda se eventuelno tudi hiša, v kateri se nahaja trgovina. Ponudbe pod „50.000 kron“ na upravništvu »Sl. Narod«. 3275-1

Velika božična prodaja!!

se bo vršila od ponedeljka, dne 7. decembra, v novi trgovini z modnim blagom

A. Primožič v Ljubljani

na Mestnem trgu št. 25

(prej Goričnik in Ledenig)

po znatno znižanih cenah.

Prodajalo se bo po nizkih cenah: preproge, posteljne garniture, preproge za okna in stene, kozuhovino, modno blago za ženske obleke, lepe modne barhente, nekaj sto ducatov batistovih žepnih robcev po 10 kr in višje Kravate, srajce, okrog 500 ducatov pletenih moških nogavic, par po 9 kr. in višje. Platneni namizni prtji in serviete, med drugim tudi: vmerjene obleke v kartonih, adjustirane, cela obleka od glid 150 višje. — Svileno blago za bluže meter samo 55 kr — Modno progasto, čisto svilnato blago za bluže meter 85 kr. — Modni žameti za bluže, 56 cm široki, meter 75 kr.

Vse blago v pritličju in prvem nadstropju si lahko vsak ogleda, ne da bi se ga sililo kupiti. Neugajajoče se zamenja. Razn tega bo v prvem nadstropju, odd. 5., do božiča razstavljenih dvoje zaslonil za postelje, izgotovljenih od gospic Zalke Novak in Ruže Sever, mikalni umetniški deli, ki sta tudi na prodaj. 3190-7)

Ljubljana Gričar & Mejač Ljubljana

Prešernove ulice št. 9

priporočata

Prešernove ulice št. 9

svoje bogate zalogo
zgotovljenih oblek
za gospode, dečke in otroke, kakor tudi
najnovejših predmetov v konfekciji za dame.

Solidne cene.

(3038-13)

Točna postrežba.

FRANC STUPICA

trgovina z železnino

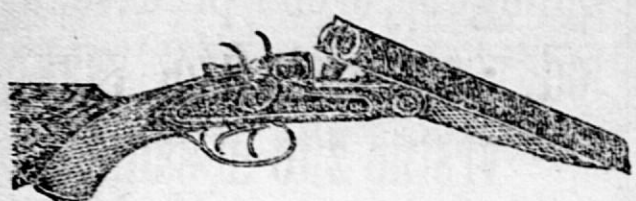
v Ljubljani, Marije Terezije cesta števil. 1
poleg „Figovca“

priporoča pečne predstavke, posode za premog, samovarje, tičnike, mesoreznice in kuhinjsko opremo.

Plahte za vozove.

Vse po najnižjih cenah.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovec in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvišuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrirani ceniki zastoj. (51)

Garantirano dobro vino in žganje

podvrženo pregledu kemijske preskuševalne postaje na Dunaju,

dobiva se pri 2596-33

bratih Giacconi & Co.

Vis (Cissa) v Dalmaciji.

50% beljakovine 50% beljakovine.

Trofin

vzmeti obliki je za juhe, omake in jedla najhvaležnejša in najcenejša zabela 3100-4

Na prodaj v vseh boljših kolonialnih, špicerijskih in delikatesnih trgovinah. Skatljica stane 60 vln.

Rainer & Co., Dunaj, I.

Rathhausstrasse 17.

Kogar nadleguje kašeljnaj poskusi kašeljnublažujoče in veleokusne

Kaiser-jeve

prsne bonbone.

2740 notarsko overovljenih sprleval jamel za gotov vseh pri kašlju, hripavosti, katarju in zasliženju.

Zavrnite, kar se vam ponudi drugega! Varujte se prevar! Le pravi z varstveno znamko „tri jelke“.

Zavoj 20 in 40 vln. (2780-9)

Zalogo imajo: V Orlovci lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani in pri Ubaldju pl. Trnkoczyju v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

Slastna pijača

Talanda Ceylon-čaj.

Ne vpliva vznemirjajoče, temveč krepi na duha in telo:

Št. 1 v zavojih po 20, 30, 125 vln: „2“ „ „ 24, 60, 150 „ „3“ „ „ 32, 80, 200 „

Dobiva se v vsaki večji drogeriji in špicerijski trgovini.

G. Tönnies

Ljubljana (1908-22)

tovarna za stroje

priporoča kot posebnost: žage in vse stroje za obdelovanje lesa.

Turbine Bencin-locomobile posebno pripravne za goniti poljedelske stroje.

Sesalno plinski motorji

najcenejša gonilna sila, 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in sprlevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(2838-8)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Za Božič!

Srajce, ovratnike in manšete. Volnate, perilne, glace in usnjate rokavice. Vse vrste Jägrovega perila za dame, gospode in otroke. Nogavice za gospode in dame. Žepni robci. Moderne moderne franc fasoni.

Največja izbira kožuhovinastega blaga. Prekrasni predpasniki in svilnate šerpe od 75 kr. naprej. Beli in črni pajčolani.

Vse to priporoča po najnižjih cenah nova trgovina z modnim blagom

Najmodernejše in najnovejše

ERNEST SARK v Ljubljani, Stari trg št. 1.

Karel Tambornino

Kongresni trg št. 6.

Vsled smrti lastnika oblastveno dovoljena

popolna razprodaja dragotin, zlatnine in srebrnine daleč pod nakupno ceno.

Obenem se opozarjajo p. n. naročniki, ki imajo v delu popravila, da pošljejo najkasneje do 10. januarja 1904 ponje, ker se za pozneje ne more jamčiti.

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materijala.

Različne veznine in tamburna tehnika se na perilo itd. najhitreje izvršujejo.

Ljubljana Kongresni trg

M. Drenik

Kongresni trg Ljubljana

Risarski atelije in predtiskarija!!

Zunanjim naročilom se točno ustreza!!

Mesto konceptnega praktikanta

Pri podpisnem deželnem odboru je izpraznjeno mesto konceptnega praktikanta z adjutom letnih 1200 K. Pogoji za vsprejem je dovršitev juridično-političnih študij.

Prosilci za to mesto predložijo naj svoje dokazila o starosti, znanju slovenskega in nemškega jezika ter s pričevali o usposobljenosti podprte prošnje

do 15. januarja 1904

podpisnemu deželnemu odboru.

Prosilci, ki so v kaki javni službi, predložiti morajo svoje prošnje potom svojega predpostavljene oblasti.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani

dne 11. decembra 1903.

Naročajte izborno

Ljubljansko delniško pivo

iz pivovaren

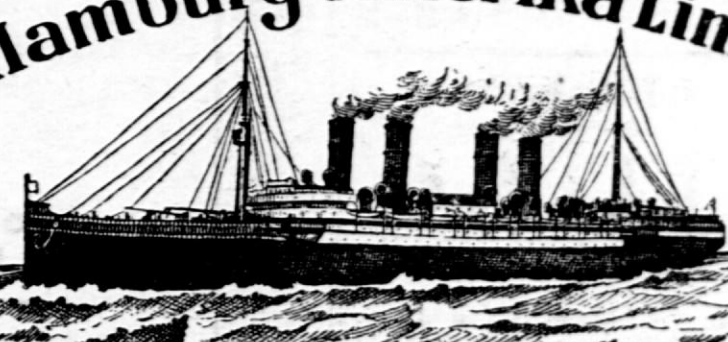
v Zalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema

Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Hamburg-Amerika Linie

Največje najstarejše parobrodno društvo na svetu.

Njega parobrodni obseg 280 velikih parnikov.

v Ameriko zanesljivo v 6 dnevih direktna najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki iz Hamburga v Novi York ali pa v Halifax.

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopniki Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig v Ljubljani

Dunajska-cesta št. 31 poleg velike mitnice ali šrange.

V petek,

dne 18. decembra

se prične 3285-2

prodaja ostale manufakturne zaloge

iz konkurzne mase C. Schumi »Pri novi tovarni«

pod sodno cenilno vrednostjo.

Mestni trg št. 20, I. nadstropje.

Prodajalo se bode tudi v nedeljo, 20. t. m.

Prodajalo se bode: garniture, preproge, zastorji, namizni prtli, brisalke, serviete, blago za obleke, francoski satén, kotenine. — Posebno ceno se odda sukneno blago in ostanki blaga, česar je še mnogo v zalogi.

St. Peterburške galoške čevlji za sneg, storm slipper

pristne samo 1860 TRAPM. podplat.

Na debelo in drobno pri

(3175-9)

A. Krisperju, Ljubljana

kakor tudi pri sledečih tvrdkah: Češkutti Marija, Ljubljana. Dolničar D., Postojna. Bartelmay Josip, Kočevje. Benedikt J. S., Ljubljana. Brinšek Iv., Trnovo. Engelsberger R., Krško. Homann Friderik, Radovljica. Homann Oto, Radovljica. Fürsager Leopold, Radovljica. Gratner Jurij, Kamnik. Gatsch A., Kostanjevica. Kolar Josef & Co., Ljubljana. Lapajne Valentin, Idrija. Morauc Josip, Novo mesto. Petričič Vaso, Ljubljana. Persche Alojzij, Ljubljana. Pollak Marija, Kranj. Petelin Andrej, Ribnica. Trevn Valentin, Idrija. Trevn Anton, Jesenice. Treo Karolina, Ljubljana. Verbič Anton, Sevnica. Jeuniker Ernest, Ljubljana. Kasch A., Ljubljana. Kenda Henrik, Ljubljana. Leutgeb Anton, Ljubljana. Reknagel Karl, Ljubljana. Schäffer Albert, Ljubljana. Schmitt F., Ljubljana. Szantner Fr., Ljubljana. Lebinger & Bergmann, Litija. Ferjan I., Jesenice. E. Hoffmann, Kočevje. Jonke Franc, Kočevje. Barborič M., Novo mesto. Koceli I. N., Skofja Loka.

Cenj. svojim odjemalcem!

Splošne gospodarske razmere so v zvezi s krajevnimi okolščinami prouzročile, da se je stanje špecerijskih trgovin tekom časa znatno poslabšalo. Z ozirom na to so podpisani trgovci sklenili, da odslej **ustavijo popolnoma običajna novoletna in velikonočna darila cenjenim svojim odjemalcem**, zato pa bodo primerno svoto darovali **za dobrodelne namene**. Vsak trgovec se je zavezal **z besedo** in je tudi položil **visoko jamščino**, da se bode strogo držal tega sklepa.

To naznanjamo cenjenim svojim odjemalcem v blagohotno uvaževanje.

V Ljubljani, dne 15. decembra 1903.

(3283-1)

Ljubljana.

F. Babič,
Jos. Bahovec,
Iv. Bahovec,
J. Bizjak,
Fr. Brajar,
V. Cantoni,
L. Češnovar,
J. Dolinar,
J. Fojkar,
J. Fridrich,
F. Grošelj,
H. Hieng,
C. C. Holzer,
Iv. Jebačin,
Jos. Jebačin,
A. Ječminek,
M. Jémec,
L. Jeran,
A. Jerančič,
A. Ješe,
M. Kastner,
E. Kavčič,
M. Kavčič,
A. Klun,
A. Korbar,

J. Kordin,
A. Krisper,
A. Kregar,
P. Lassnik,
M. Lehnert,
A. Lilleg,
J. Lončar,
J. Marenče,
T. Medic,
J. Medved,
J. Mehle,
T. Mencinger,
J. Mole,
J. Murnik,
M. Ojstriš,
J. Perdan,
K. Planinšek,
M. Podvornik,
J. C. Praunseiss,
J. Semraje,
M. Soklič,
M. E. Supan,
V. Schiffer,
O. Schmidt,
J. Skofizh,
M. Spreizer,
A. Stacul,

A. Steiner,
F. Strkovič,
J. Stritar,
F. Stupica,
A. Šarabon,
P. Šterk,
R. Tenente,
F. Terdina,
J. Tome,
J. Tonich,
A. Verhovec,
A. Zorman,
A. Zorc.

Spod. in Zgor. Šiška.

M. Bergant,
M. Bitenc,
M. Deu,
J. Glavič,
M. Komotar,
M. Kotar,
J. Kreuzer,
M. Lavrenčič,
J. Maurer,
J. Povše,
M. Škander,
A. Tonich,

T. Tušar,
J. Vodnik,
V. Winkelhofer,
J. Zorman.

Glince in Vič.

F. Javornik,
M. Jereb,
A. Marn,
A. Novak,
J. Pirnat,
J. Robežnik,
J. Traun,
M. Vijol.

Štepanja vas in Vodmat.

A. Gerjol,
J. Jebačin,
F. Lisjak,
A. Pečar,
J. Oražem,
A. Sušnik,
J. Zorič.

Ježca, Mala vas, Stožce.

A. Aubel,
M. Snoj,
J. Smerke.

V najem se odda vrt za zelenjavo

kateri obsega okoli en oral. Vrt leži lepo proti solncu, ima lepe nasade, dva cvetličnjaka, več gorkih gred in lepo hišico za stanovanje. Vrt je bil last g. barona Berga.

Več pove lastnik **Franc Penca**, **Mokronog**. (3289-2)

Vart. znanka: **Sidro**.

Liniment Caps. Comp.

iz **Richterjeve** lekarne v **Pragi**

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h. K 1.40 in K 2.— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnih z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2563-13)

Richterjeva lekarna pri **zlatem levu** v **Pragi**, I., Eliščina c. 5.

Spomini na Prešerna

Spisala **Ernestina Jelovšek**.

Katerega Slovenca ne bi zanimala ta knjiga! Pesnik-Prešeren, človek-Prešeren je gotovo najmarkantnejši pojav v našem narodu v XIX. stol. Pa dočim so nam prvi naši kritiki-esteti omenili in pojasnili ter 'končno pokazali pravo vrednost Prešernove poezije, nam je bila oseba in življenje pesnikovo zavito v nekaj megle mitus, ki nam je kazal Prešerna sedaj v skoro preveč svetlih, sedaj zopet v pretemnih slikah. In vendar je bil le človek! „Homo sum“ velja tudi o pesnikih vseh narodov. S tu poudarjenega stališča je presojati to knjigo, ki nam je najbolj avtentičen dokument o Prešernu, saj jo je napisala — njegova hči.

Dobiva se v založništvu **Lav. Schwentnerja** v **Ljubljani**.

Cena broš. 2 K, po pošti 2 K 10 h, elegantno v platno vez. 3 K 40 h, po pošti 3 K 60 h.

Ohranitev zdravega ŽELODCA

tihi največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavanju prebavljanja ter odstranitvi nadležnega sapria. V ta namen naj se rabi najpripravnije znano sredstvo **Dr. Rose balzam za želodec**. Ta je narejen iz najboljših izskanjenih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebavljanje in provzroča lahko odvajanje tako, da služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

VARILO!

Vsi deli embalaže imajo zraven stojajo postavno deponovano varstvo znamko.

Glavna zaloga **lekarna B. FRAGNER**-ja v **Pragi**, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudova ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti vposiljati K 2.50 se pošlje velika steklenica in za K 1.50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Marb-detschlager, J. Mayr. (1112-13)

Dobra kuharica

spisala **Minka Vasičeva**

== je že izšla ==

v založništvu **Lav. Schwentner**-ja v **Ljubljani**.

Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Rimski vrelec

Protikataro — sili na vodo

pošta Kotlo, postaja Guštan (juž. žel.) Koroško.

nepreščen pri obistnih in mehurnih bolečinah ter pokvarjenem prebavljanju, priznana slatina za otroke. Prava naravno natočena, vefelina namizna voda. Alpsko zdravilišče in letovišče **Rimski vrelec** (Römer-Quelle).

Dobiva se v vseh trgovinah z mineralnimi vodami.

Glavna zaloga: **M. Kastner**, **Ljubljana**. (3158-3)

Božična in novoletna darila!

Anton Schuster

Ljubljana, Spitalske ulice 7

priporoča svojo veliko zalogo (3197-4)

Konfekcija za dame in deklice, bluže, oblek za dečke, volnenega blaga za ženske obleke, batist in platnenih žepnih robcev, šerp, srajc, kravat, flanelastih odej in vsakovrstnih garnitur brisalk belega blaga za perilo. Velika zaloga linoleja in drugih preprog.

Zelo znižane cene! Solidno blago!

Največja izbira **briljantnega blaga** kakor **poročnih prstanov, brož, prstanov, zapestnic, velika zaloga zlatnine** lijerji, obeski i. t. dr.

Srebrnine: n. pr. zlate verižice za gospode in dame, ko-
lato in kompoter, dalje kompletne opremljene
za 6 in 12 oseb, proračuni o tem so na razpolago.

kasete za družine: nastavki, servisi za čaj, kavo, pivo in vino, krušne košarice, tase, pušice za sladkor, povezovalniki za sir, skledo za sa-
mašni vrčki, krošilniki
svetilke
i. t. d.

Adolf Wagenpfeil

zlatar in juvelir

v **Ljubljani**

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo (2975-6)

veliko zalogo novosti.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana. (3212-5)

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjškega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umev- nega jezika, fina doma zaradi njene lepe, pri sloven- skih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in ko- nečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige.

Za Božič kot navlaš:

gospodinja-kuharici se naj podari, ta naj pa za praz- nike kuha in peče po njenih imenitnih receptih.

Božič!

Najumestnejše darilo za go- spodinjstvo je slavnoznani **PFAFF-ov šivalni stroj**

ki odgovarja vsem zahtevam in je jako pripraven tudi za **umetno vezenje.**

V zalogi jih ima: (3077-8)

F. TSCHINKEL
Sodnijske ulice št. 4.

Za Božič!

Za novo, moderno opremljeno slaščičarno sem si preskrbel veliko zalogo raznovrstnih

božičnih daril in

raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc lastnega in tovarniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slavnemu p. n. občinstvu za naročila raznih najfinjših tort in vsakovrstnega okus- nega peciva. — V zalogi imam različnih desertnih in čokoladnih bonbonov in postrežem tudi s finimi de- sertnimi vini in likerji, posebno Monte Christo, Benediktinec, Maraschino itd. itd. (3292-2)

Fin turinski pelinovec.

Priporočam se slav. p. n. občinstvu za božična naročila raz- novrstnih patice kakor: medenih, orehovitih, rozinovitih in mandelnovitih, finih pine in šarkeljev.

Vanilli, Presburger in Anis-prepečenec (Zwieback).

Slaščičarna in pekarija Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.
Mestni trg št. 6. Sv. Petra cesta št. 26.

Za Božič!

berudorške, Christofflejeve in würr-
temberške tovarne kovinskega blaga
priznane najboljšje firme za namizno opravo (nože, vilice).

Edino zastopstvo svetovnega

Orvit delniške družbe

Kina-Srebro

Največja izbira skrbno izdelanih
daril za krste, Miklavža in božič.

Najnižje cene.
Blago v izbero se na
zunaj točno od-
pošilja.

Radi pozne sezone še 10% ceneje.

1903. Božična prodaja 1903.

Radi pozne sezone še 10% ceneje.

„Angleško skladišče oblek“ v Ljubljani, Mestni trg 5.

Kamgarnske obleke, gladke in progaste	gld. 10.—	Črni moderni paletot za dame z velikim ovratnikom
Obleke iz angl. ševioita v modnih barvah	10.—	Črni in sivi cibolin paletot z velikim ovratnikom
Fine jaquet-obleke	10.—	Paletoti iz angleškega modnega blaga z ovratnikom ali brez njega
Najfinejše salonske obleke	20.—	Najfinejši paletot za dame v stola-fasoni
Angleški modni ulstri	10.—	Črni damski ovratniki, batirani
Finí double-ulstri, temnosivi	10.—	Najfinejši double-ovratniki s stola-fasono
Črne zimske suknje mandarin	10.—	Damski modni kostumi
Havelok iz kamelje dlake, rujav ali siv	5.—	Zimske jopice, podložene
Otroške obleke in ulstri	5.—	Elegantni otroški plašči
Otroške obleke v različnih barvah	2.50	Dekliške jopice v vseh barvah
Fine modne hlače, gorke in progaste	2.50	Modri podvlečeni ovratniki z rdečo kapuco

Kožuhi za mesto in potovanje, mikado, v največji izberi po čudovito nizkih cenah. Naročila po meri se najelegantneje in najhitreje izvrše na Dunaju.

Kapamacsija & Bondi (2976-15) Z velepospóšovanjem

Oroslav Bernatović, poslovođa.